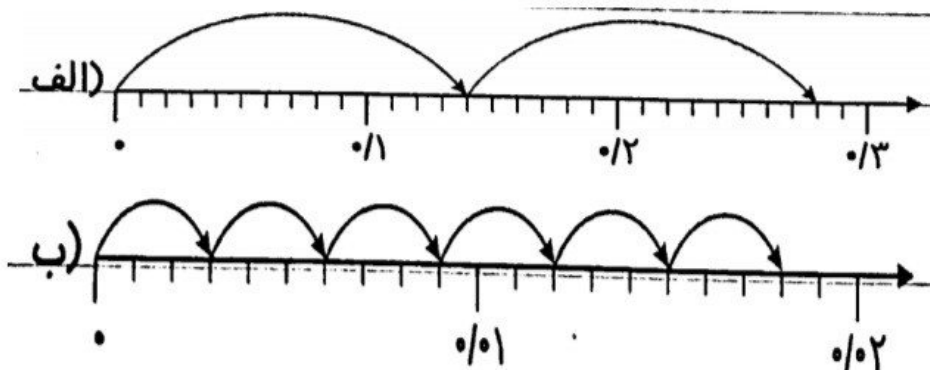

کاربرگ و آزمون درس پنجم ریاضی
پنجم دبستان به همراه خلاصه درس

www.mamplus.com

۱- ضرب اعشاری که هر محور نشان می دهد را بنویسید و حاصل را به کمک آن به دست آورید.

www.mamplus.com

۲- حاصل هر یک از ضرب های زیر را به کمک محور به دست آورید.

الف) $4 \times 0.3 =$

ب) $3 \times 0.11 =$

۳- حاصل هر یک از ضرب های زیر را به دست آورید.

الف) $41 \times 0.5 =$

ب) $12 \times 0.23 =$

ج) $5 \times 0.325 =$

د) $2/34 \times 8 =$

۴- حاصل هر یک از ضرب های زیر را با تبدیل به کسر به دست آورید و پاسخ را به صورت اعشار بنویسید.

الف) $3 \times 0.8 =$

ب) $12 \times 0.23 =$

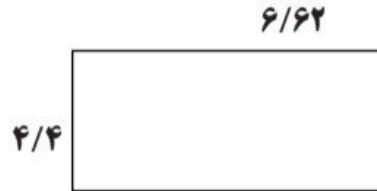
ج) $1/23 \times 4 =$

د) $5 \times 0.873 =$

۵- برای ساختن یک گردنبند طلا، $4/27$ گرم طلا مصرف می شود. برای درست کردن ۸ عدد از این نوع گردن بند، به چند گرم طلا نیاز داریم؟

۶- هزینه ی صادرات یک کیلوگرم از یک نوع ادویه ، $2/173$ دلار است . هزینه ی صادر کردن ۲۵ کیلوگرم از این نوع ادویه ، چند دلار خواهد بود ؟

۷- محیط و مساحت هر یک از اشکال زیر را به دست آورید.

۸- باغچه ای به شکل مستطیل به طول $15/6$ متر و عرض $3/4$ متر است . مساحت این باغچه را به دست آورید.

۹- در یک دستگاه برقی، ۱۷ قطعه سیم به کار رفته است. اگر طول هر قطعه سیم $2/713$ متر باشد ، چند متر سیم در این دستگاه به کار رفته است ؟

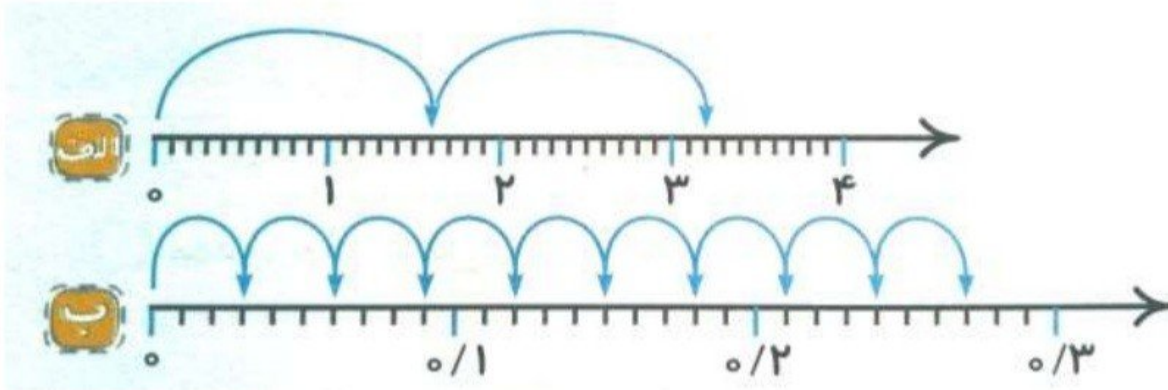
www.mamplus.com

۱۰- برای دوختن نوعی پیراهن $1/85$ متر پارچه لازم است . برای دوختن ۷ عدد از این پیراهن چند متر پارچه لازم است ؟

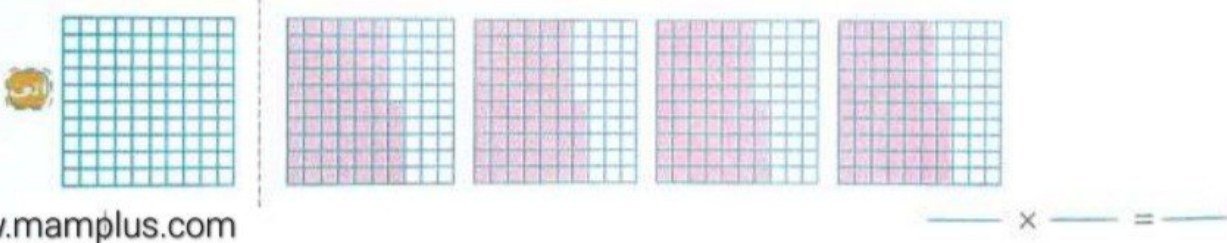
کاربرگ ضرب عددهای اعشاری : پرسش های درس ۴ نام و نام خانوادگی:

۱- به سؤال های زیر به طور کامل پاسخ دهید.

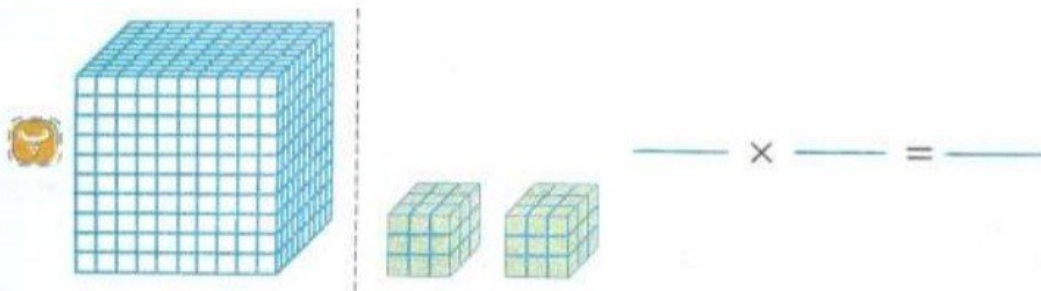
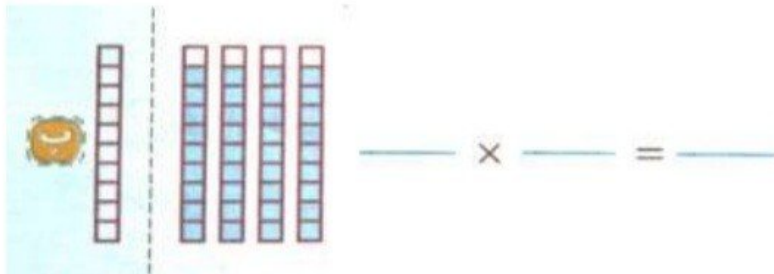
۱. عبارتی که هر محور نشان می دهد را به صورت ضرب اعشاری بنویسید و حاصل را نیز به دست آورید.

۲. برای هر کدام از شکل های زیر یک عبارت ضرب اعشاری بنویسید و حاصل را نیز به دست آورید.

www.mamplus.com

۳. عبارت $3 \times \frac{2}{3}$ را روی محور نشان دهید و حاصل را به دست آورید.

۴. برای هر حاصل ضرب، عامل ضرب های متفاوتی بنویسید.

الف) ..... × ..... = ۰/۲۴

ب) ..... × ..... = ۰/۱

..... × ..... = ۰/۲۴

..... × ..... = ۰/۱

..... × ..... = ۰/۲۴

..... × ..... = ۰/۱

۵. حاصل ضرب های زیر را به دست آورید.

الف) $۴/۸ \times ۰/۱۲ =$

ب) $۵/۹ \times ۰/۲ =$

پ) $۳۰۰۰ \times ۰/۰۲ =$

ت) $۰/۵ \times ۵۰ =$

www.mamplus.com

۶. مقدار تقریبی عبارت های زیر را با روش مشخص شده به دست آورید.

الف) $۴/۷۵ + ۵/۱۹۳$ $\xrightarrow{\text{با تقریب رقم یکان}}$

ب) $۱۶/۴۳۲ - ۷/۵$ $\xrightarrow{\text{تقریب با حذف رقم های اعشاری}}$

پ) $۸/۵۱ \times ۶/۴$ $\xrightarrow{\text{با تقریب رقم یکان}}$

۷. طول هر پرش کانگورویی $۵/۹$ متر می باشد. این کانگورو در ۸ پرش چند متر جلو می رود؟

۸. پدر فاطمه ۳ بسته چای $۰/۴۵$ کیلوگرمی خریده است.

الف. او چند کیلوگرم چای خریده است؟

ب. اگر قیمت هر کیلوگرم چای ۳۰۰۰۰ تومان باشد، او چند تومان به فروشنده پرداخت کرده است؟

۹. مهدی برای جشن تولد خود می خواهد سه نوع میوه بخرد. او مقدار و قیمت هر کدام را در جدول زیر نوشته است.

میوه	قیمت هر کیلو به تومان	مقدار مورد نیاز به کیلوگرم
پرتقال	۳۰۰۰	۲/۲۵
موز	۴۵۰۰	۳/۵
کیوی	۲۵۰۰	۲/۷۵

www.mamplus.com

الف. قیمت کل میوه ها چند تومان می شود؟

ب. اگر او ۶ اسکناس ۵ هزار تومانی به فروشنده بدهد، چند تومان برایش باقی می ماند؟

۱۰. طول یک میله ی آهنی $۱۹/۴$ متر بود. میلاد ۳ قطعه ی $۴/۷۵$ متری از میله را برید.

الف. میلاد چند متر از میله ی آهنی را بریده است؟

ب. چند متر از میله باقی مانده است؟

۱۱. کف اتاقی به شکل مستطیل با سرامیک هایی به طول $۰/۴$ متر پوشیده شده است. اگر در طول این اتاق

۱۲ سرامیک و در عرض این اتاق ۸ سرامیک کار شده باشد؟

الف. طول اتاق را به دست آورید.

ب. عرض اتاق چند متر است؟

پ. مساحت اتاق را محاسبه کنید.

۲- گزینه ی درست را انتخاب کنید.

۱. حاصل کدام عبارت بزرگ تر است؟

د. $۱۰ \times ۰/۱$

ج. $۴ \times ۰/۰۰۵$

ب. $۳ \times ۰/۰۴$

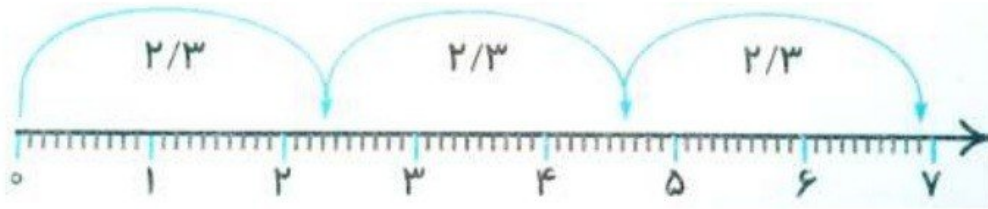
الف. $۰/۲ \times ۰/۳$

پاسخ ۱

الف) $2 \times \frac{1}{6} = \frac{2}{6}$ ب) $9 \times 0.03 = 0.27$.۱

الف) $4 \times 0.165 = 2/6$ ب) $4 \times 0.9 = 3/6$ پ) $2 \times 0.027 = 0.054$.۲

.۳

$3 \times \frac{2}{3} = 6/9$

www.mamplus.com

.۴

الف) $0.6 \times 0.4 = 0.24$ ب) $1 \times 0.1 = 0.1$

$0.6 \times 4 = 0.24$ $10 \times 0.1 = 0.1$

$3 \times 0.8 = 0.24$ $100 \times 0.01 = 0.1$

.۵

الف) 0.576 ب) $1/18$

پ) 60 ت) 25

.۶

الف) $5 + 5 = 10$ ب) $16 - 7 = 9$ پ) $9 \times 6 = 54$

.۷

کانگورو در ۸ پرش $47/2$ متر جلو می رود.   متر $8 \times 5/9 = 47/2$

الف) $3 \times 0.45 = 1/35$ کیلوگرم

ب) $1/35 \times 30000 = 40500$ تومان

۹. الف)

پرتقال	$2/25 \times 3000 = 6750$
موز	$3/5 \times 4500 = 15750$
کیوی	$2/75 \times 2500 = 6875$
مجموع	۲۹۳۷۵ تومان

ب) پول پرداخت شده: $6 \times 5000 = 30000 \rightarrow 6$ اسکناس ۵ هزار تومانی

پول باقی مانده: $30000 - 29375 = 625$

۱۰. الف) میله ی بریده شده: $3 \times 4/75 = 14/25$ متر

ب) میله ی باقی مانده: $19/4 - 14/25 = 5/15$ متر

۱۱. الف) $12 \times 0/4 = 4/8$ متر طول اتاق

ب) $8 \times 0/4 = 3/2$ متر عرض اتاق

پ) $4/8 \times 3/2 = 15/36 =$ مترمربع مساحت اتاق مستطیل شکل

www.mamplus.com

پاسخ ۲

۱. گزینه ب

حاصل همه ی گزینه ها:

گزینه (الف): ۰/۰۶   گزینه (ب): ۰/۱۲   گزینه (ج): ۰/۰۲۰   گزینه (د): ۰/۱

موفق باشید - عزیزی

به نام خدا

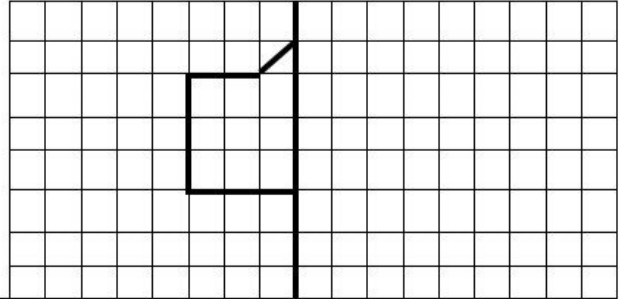
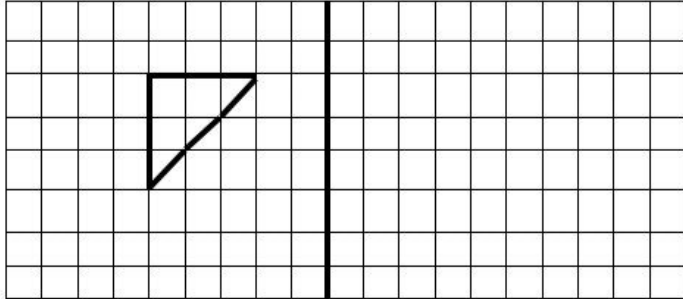
دبستان .....

آزمون ریاضی پایه ی پنجم (فصل های ۴ و ۵)

تاریخ .....

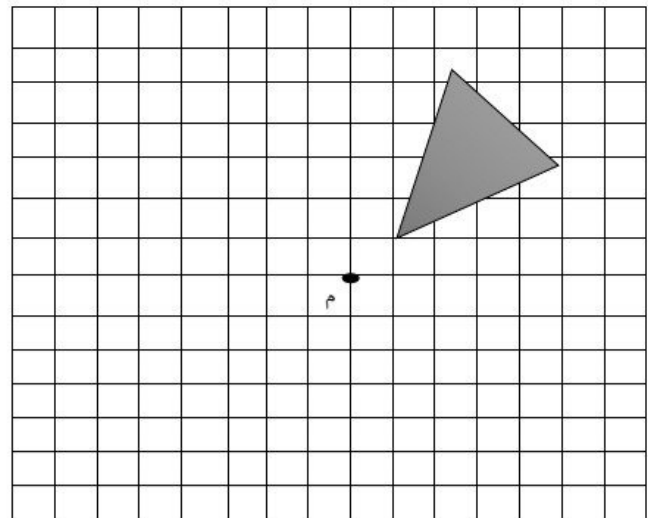
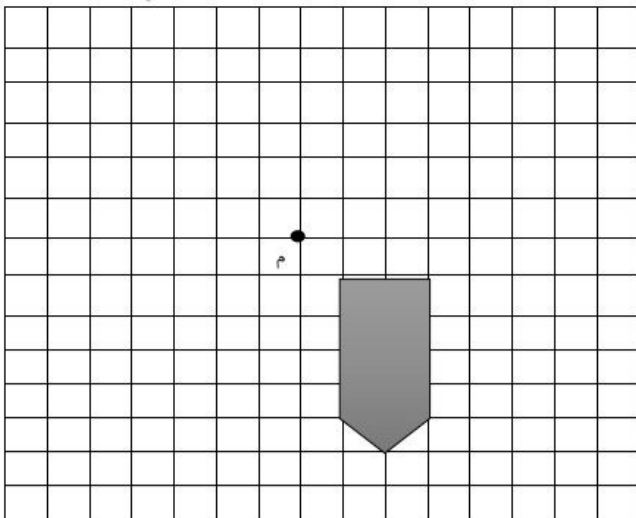
نام و نام خانوادگی : ..... شماره دانش آموز : .....

۱ قرینه ی شکل های زیر را نسبت به خط تقارن مشخص کنید ؟

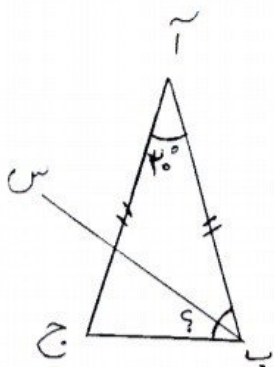

www.mamplus.com

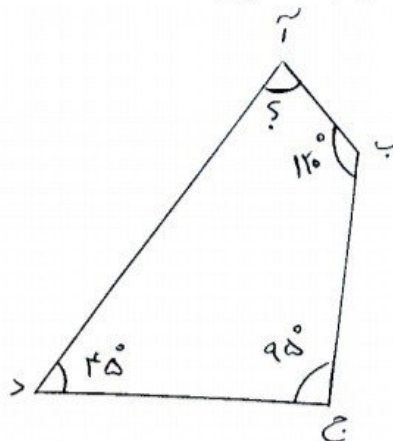
۲ قرینه ی شکل های زیر را نسبت به نقطه (م) پیدا کنید ؟

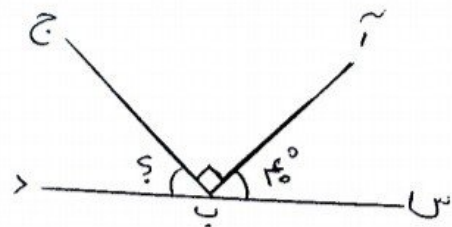
۳ در شکل های ، زیر اندازه ی زاویه ی خواسته شده را بدست آورید ؟

اگر (ب س) نیمساز باشد
زاویه (س ب ج)

زاویه (ا)

زاویه (ج ب د)

۴ جدول زیر را کامل کنید ؟

هشت و سه دهم	۳/۰۰۵	ده و پنج صدم	۱۶/۲۵

به حروف و عدد بنویسید

اعداد اعشاری زیر را در جدول ارزش مکانی قرار دهید؟						۵
صدگان	دهگان	یکان	دهم	صدم	هزارم	
						۱۳/۰۰۲
						۱۳/۲۰۰
						۸/۱۰۲

الف) از بین اعداد روبرو کدام عدد بزرگ تر است؟ چرا؟

ب) در عدد ۱۳/۲۰۰ رقم مرتبه ی هزارم چه عددی است؟

عدد (۳ / ۳) را روی شکل نشان بده ؟			۶
			

تبدیل کنید؟		۷
به عدد اعشاری تبدیل کنید.	به کسر و عدد مخلوط تبدیل کنید .	
$10 \frac{5}{100} =$	$16/230 =$	
$5 \frac{23}{100} =$	$0/501 =$	
$6 \frac{9}{10} =$	$12/1 =$	

حاصل عبارات زیر را به دست بیاورید ؟						۸
$13/08$	$12/5$	$8/300$	$19/028$	$10/125$	$15/002$	
$\times 1/12$	$\times 0/08$	$- 0/9$	$- 12/300$	$+ 9/16$	$+ 10/125$	

در یک کارخانه ی تولید خودرو ، ۴۵۰ خودرو ساخته شده است . اگر برای تولید هر خودرو ۹۰۰/۲۳ کیلوگرم ورقه ی فلزی استفاده شده باشد . برای تولید ۴۵۰ خودرو چقدر ورقه ی فلزی مصرف شده است ؟	۹
--	---

موفق و سر بلند باشید
سید حسین رضائری

بازخورد آموزگار :

تمرینات ریاضی فصل ۵ (اعشار) پایه پنجم

۱- اعداد اعشاری زیر را به صورت گسترده بنویس.

الف) $۱۲/۲۳ =$

ب) $۰/۰۰۸ =$

ج) $۱۰/۱۰۵ =$

۲- اعداد گسترده ی زیر را به صورت اعشار بنویس.

الف) $۱۰ + ۴ + ۰ + ۰/۰۴ + ۰/۰۰۵ =$

ب) $۱ + ۰ + ۰/۰۳ =$

ج) $۱ + ۰/۱ + ۰ + ۰/۰۰۱ =$

www.mamplus.com

۳- با توجه به مرتبه ی دهم و صدم و هزارم، اعداد داده شده را مقایسه کن.
و در جای خالی ($> = <$) قرار بده.

$۰/۰۰۲$ $۰/۰۲$ $۰/۲$

$۳/۰۰۲$ $۲/۰۰۳$

$۰/۰۴۵۰$ $۰/۰۴۵$

$۰/۷۰$ $۰/۰۷$

۴- به ترتیب اعداد توجه داشته باش و ادامه بده.

الف) $۵/۱۲۳$ و $۵/۱۲۴$ و $۵/۱۲۵$ و ----- و ----- و ----- و -----

ب) $۶۷/۶۴۵$ و $۶۷/۶۵۰$ و $۶۷/۶۵۵$ و ----- و ----- و ----- و -----

ج) $۰/۷$ و $۰/۷۰۵$ و $۰/۷۱$ و ----- و ----- و ----- و -----

۵- اعداد داده شده را در جدول ارزش مکانی قرار بده. و صورت حروف بنویس.

۱) $۹۰/۰۲$

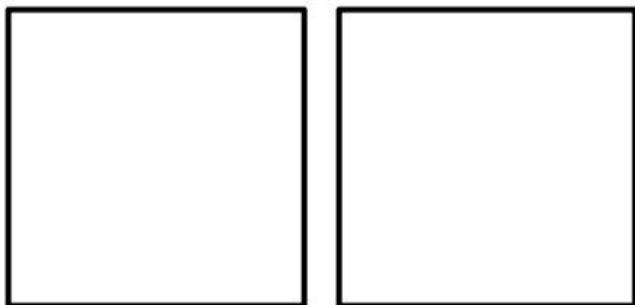
۲) $۱/۰۸۹$

۳) $۰/۰۵۶$

۴) $۰/۳۰$

هزارم	صدم	دهم	یکان	دهگان

۶- مقدار مربوط به عدد داده شده را روی شکل نشان بده. (از طریق قسمت بندی)

الف) - $1/78$

www.mamplus.com

۷- هر عدد را روی محور نشان بده. (ابتدا با توجه به عدد محور را قسمت بندی کن.)

الف) - $52/32$

ب) - $3/89$

۸- در جای خالی عدد مناسب بنویس.

الف) - $0/93$ یعنی ..... صدم یا ۹ دهم و ..... صدم

ب) - $0/083$ یعنی ..... هزارم و ..... صدم و ..... دهم

ج) - ۱۰ تا $0/5$ می شود .....

د) - ۱۰ تا $0/07$ می شود .....

ه) - $4/9$ برابر است با ..... تا $0/1$

و) - $4/9$ برابر است با ..... تا $0/001$

نام و نام خانوادگی:

اداره آموزش و پرورش استان خوزستان

تهیه و تدوین: فاطمه روشن بین

ارزشیابی: ریاضی فصل پنجم

شهرستان بهبهان

تاریخ: / /

پایه ی: پنجم

دبستان شاهد امام کاظم (ع)

با سپاس از استاد مسلم طیبی

مدرس کشوری و سرگروه پنجم

ردیف

شرح سوالات

۱	<p>عزیزانم !!!! با توجه به عدد روبه روبه سوالات زیر پاسخ دهید.</p> <p>الف) عدد را با حروف بنویسید.....</p> <p>ب) کدام رقم بیشترین ارزش مکانی را دارد؟ (با ذکر مرتبه) .....</p> <p>ج) رقم ۶ در چه مرتبه ای قرار دارد؟ .....</p> <p>د) عدد را در جدول ارزش مکانی قرار دهید.</p> <table border="1" style="width: 100%; height: 40px; margin-top: 10px;"> <tr> <td style="width: 12.5%;"></td> <td style="width: 12.5%;"></td> <td style="width: 12.5%;"></td> <td style="width: 12.5%;"></td> <td style="width: 12.5%;"></td> <td style="width: 12.5%;"></td> <td style="width: 12.5%;"></td> <td style="width: 12.5%;"></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>																
۲	<p>فرزندم !!! هر یک از اعداد اعشاری زیر را به کسر و کسرها را به عدد اعشاری تبدیل کنید.</p> <p>الف) $\frac{1}{4} =$ ج) $\frac{28950}{100} =$ م) $\frac{9}{8210} =$</p> <p>ب) $\frac{586}{10000} =$ د) $\frac{45}{56007} =$ ل) $0.000689 =$</p>																
۳	<p>من چه عددی هستم؟ اگر $\frac{1}{2}$ را از من کم کنی، از کوچکترین عدد زوج سه رقمی $\frac{0}{8}$ بیش تر می شوم؟</p> <p>☐ الف) $\frac{99}{6}$ ☐ ب) $\frac{1}{05}$ ☐ ج) $\frac{100}{8}$ ☐ د) $\frac{102}{}$</p>																
۴	<p>جای خالی را با عددها یا واحدهای مناسب تکمیل کنید.</p> <p>الف) $\frac{0}{52}$ متر یعنی ..... سانتی متر. ب) 527 سانتی متر یعنی ..... متر.</p> <p>ج) یک متر برابر است با ..... کیلومتر. د) 2128 گرم یعنی $\frac{2}{128}$ .....</p>																
۵	<p>عزیزانم !!!! حاصل جمع روبه روبرو را با استفاده از محور به دست آورید.</p> <p>$\frac{2}{8} + \frac{3}{6} =$</p> <p style="text-align: center;">●—————→</p>																
۶	<p>$\frac{0}{2}$ متر و 2 سانتی متر و 20 میلی متر روی هم چند سانتی متر است؟</p> <p>☐ الف) $\frac{2}{22}$ ☐ ب) 24 ☐ ج) $\frac{22}{2}$ ☐ د) $\frac{24}{2}$</p>																

www.mamplus.com

	<p>فرزند نام !!! جدول را کامل کنید.</p> <div style="text-align: center;"> $\begin{array}{c} \boxed{21/81} \\ \square \quad \square \\ \square \quad \square \quad \square \\ \boxed{3/98} \quad \square \\ \square \quad \square \quad \square \quad \square \\ \boxed{5/4} \quad \boxed{2/9} \quad \square \quad \boxed{4/47} \end{array}$ </div>	۷
	<p>ماشین ورودی - خروجی زیر را تکمیل کنید.</p> <p>www.mamplus.com</p> <div style="text-align: center;"> </div>	۸
	<p>حاصل ضرب های زیر را به دو روش (ضرب اعداد بدون ممیز) و (تبدیل کسر) به دست آورید. (به اعشار)</p> <p>الف) $0.50 \times 2/7 =$</p> <p>ب) $0.3 \times 0.12 =$</p>	۹
	<p>طول مستطیلی $3/82$ و عرض آن $2/5$ متر است. محیط این مستطیل را محاسبه کنید.</p>	۱۰
	<p>طول قدم شایان 0.8 متر است. او در هر دقیقه 45 قدم بر می دارد. اگر فاصله ی بین خانه تا مدرسه را در 15 دقیقه طی کند، این فاصله چند متر است؟</p>	۱۱

موفق و سر بلند باشید.

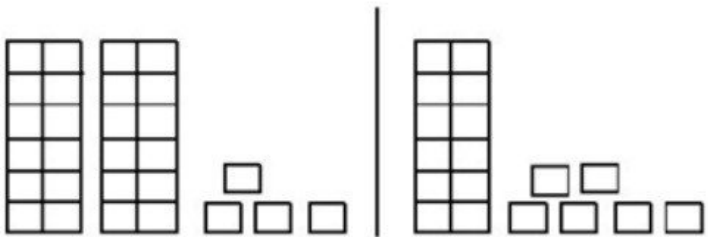
امیدوارترین مردم کسی است که اگر نقصی در کارش پدید آمد، فوراً در اصلاحش بکوشد.

امام علی (ع)

بازخورد والدین:

بازخورد آموزگار:

به نام خدا	آزمون دوره ای ریاضیات کلاس پنجم فصل اعشار دبستان رازی	نام و نام خانوادگی: نام کلاس:
------------	--	----------------------------------

ردیف	سوال
۱	زمینی داریم به شکل مربع که اندازه‌ی هر ضلع آن $۲۰/۵$ متر می‌باشد. مساحت این زمین چقدر است؟ $۸۲ \square$ $۴۰۲/۲۵ \square$ $۴۲۰/۲۵ \square$ $۸۰ \square$
۲	اگر سه مستطیل مساوی داشته باشیم با طول $۱/۲۵$ متر و عرض $۰/۷۵$ متر. مساحت کل مستطیل‌ها چند متر مربع است؟ $۹۳۷۵ \square$ $۰/۹۳۷۵ \square$ $۲/۸۱۲۵ \square$ $۱۲ \square$
۳	کدام کسر را می‌توان ابتدا به عدد مخلوط و سپس به عدد اعشاری تبدیل کرد؟ $\frac{۱۵}{۱۰۰} \square$ $\frac{۴۲۰}{۱۰۰۰} \square$ $\frac{۲۷۵۰}{۱۰۰۰} \square$ $\frac{۸}{۱۰۰} \square$ www.mamplus.com
۴	کسر متعارفی مساوی با $۰/۲۵$ کدام است؟ $\frac{۳}{۴} \square$ $\frac{۲}{۸} \square$ $\frac{۲}{۳} \square$ $\frac{۱}{۲} \square$
۵	به جای $\bigcirc$ چه عددی می‌توان نوشت؟ $۰/۳۸۴ + \bigcirc = ۲/۵۶۴$ $۰/۰۱۸ \square$ $۲/۱۸ \square$ $۲۱/۰۸ \square$ $۰/۲۱۸ \square$
۶	حاصل جمع $(۱۲+۸/۰۷)$ کدام است؟ $۱۲۱۵ \square$ $۱۲/۸۷ \square$ $۹۲/۰۷ \square$ $۲۰/۰۷ \square$
۷	اختلاف دو عدد اعشاری برابر $۰/۰۹۰$ می‌باشد. اگر عدد کوچک‌تر $۱/۸۵$ باشد، عدد اول تفریق کدام است؟ $۱۹۴۰ \square$ $۱/۷۶ \square$ $۱/۹۴۰ \square$ $۰/۱۶۵ \square$
۸	هرگاه نماد هر مربع نمایش یک دهم باشد اختلاف دو عدد زیر برابر کدام گزینه است؟ $۰/۸ \square$ $۰/۰۰۸ \square$ $۰/۰۸ \square$ $۸ \square$
۹	مجموع دو عدد ۱ است. اگر یکی از عددها $۰/۲$ باشد، اختلاف آن دو عدد چیست؟ $۰/۶ \square$ $۰/۰۶ \square$ $۰/۸ \square$ $۰/۰۸ \square$

۱۰	وزن یک لیوان خالی $0/381$ کیلوگرم است. اگر وزن یک لیوان پر از آب $1/152$ کیلوگرم باشد وزن آب داخل لیوان کدام گزینه است؟ $771/0$ گرم ☐ $77/1$ گرم ☐ 771 گرم ☐ $7/71$ گرم ☐
۱۱	کدام عدد برابر $\frac{3}{8}$ است؟ $0/38$ ☐ $0/375$ ☐ $0/008$ ☐ $0/25$ ☐
۱۲	حاصل جمع دو عدد اعشاری روبه‌رو کدام یک از گزینه‌های زیر است؟ $5/042 + 4/080 =$ $9/022$ ☐ $9/122$ ☐ $91/22$ ☐ $10/22$ ☐ $911/2$ ☐
۱۳	کدام یک از حاصل ضربهای زیر صحیح به دست آمده است؟ $1/2 \times 7 = 0/84$ ☐ $3 \times 1/05 = 3/15$ ☐ $4 \times 0/017 = 0/68$ ☐
۱۴	هر دست کت و شلوار $2/75$ متر پارچه می‌خواهد. برای دوختن 30 دست کت و شلوار هم‌اندازه چند متر پارچه لازم است؟ $72/5$ ☐ $82/5$ ☐ $72/5$ ☐ $72/05$ ☐
۱۵	حاصل عبارت $(3/92 + 0/08) \times (2 - 0/93)$ کدام است؟ $0/28$ ☐ $4/28$ ☐ $0/428$ ☐ $4/08$ ☐
۱۶	اختلاف دو عدد 1 و $0/999$ چه عددی است؟ $0/1$ ☐ $0/01$ ☐ $0/001$ ☐ $0/0001$ ☐
۱۷	عدد $1/2$ را 3 بار در خودش ضرب کردیم. حاصل کدام است؟ $3/6$ ☐ $1/44$ ☐ $172/8$ ☐ $1/728$ ☐
۱۸	حاصل عبارت‌های زیر را بنویسید. $8/25 \times 100 =$ $2/05 \times 10 =$ $0/035 \times 100 =$ $6/024 \times 1000 =$

*** موفق باشید *علائمی***

بسمه تعالی

سوالات فصل پنجم ریاضی پایه ی پنجم دبستان

نام و نام خانوادگی :

تاریخ: / /

دبستان: شاهد ازنا - دبیری

سال تحصیلی

۱- پاسخ مناسب دهید

الف : ۸۷ سانتی متر ، ..... متر است .

ب : ۱۰ میلی متر ..... متر است . پ: دو پنجم متر ..... سانتی متر است .

ت : ۹/۰۲۲ کیلومتر ..... متر است .

ث : ۳ کیلومتر ..... سانتی متر است یا ..... میلی متر است .

ج : ۰/۳۲۰ متر ..... میلی متر است . چ: ۴/۴ سانتی متر ..... میلی متر است .

ح: ۰/۰۵ متر ..... سانتی متر است یا ..... میلی متر است .

خ: ۱۰۴ متر ..... کیلومتر است .

www.mamplus.com

۲- برای ۱/۷۵۶ شکل مناسب بکشید .

۳- نمایش اعشاری کسرهای زیر را بنویسید .

$$\frac{5}{10} = 0/5$$

$$\frac{14}{100} =$$

$$\frac{8}{1000} =$$

$$\frac{207}{100} =$$

$$\frac{13}{1000} =$$

$$\frac{88}{10} =$$

$$\frac{214}{100} =$$

$$\frac{501}{10} =$$

۴- حاصل جمع های زیر را به صورت اعشاری بنویسید .

$$1 + \frac{5}{10} + \frac{10}{100} + \frac{4}{1000} = 1/604$$

$$5 + \frac{6}{100} + \frac{3}{1000} =$$

$$2 + 7 + \frac{3}{10} + \frac{2}{100} + \frac{6}{1000} =$$

$$3 + \frac{6}{1000} =$$

$$\frac{2}{10} + \frac{3}{100} + \frac{1}{1000} =$$

www.mamplus.com

۵- هر یک از اعداد اعشاری زیر را مانند نمونه به صورت کسر بنویسید .

$$3/25 = 3 + \frac{2}{10} + \frac{5}{100}$$

$$7/128 =$$

$$6/021 =$$

$$0/567 =$$

$$0/002 =$$

$$0/020 =$$

$$0/019 =$$

$$3/009 =$$

بازخورد :

نام و امضا :

«بسمه تعالی»

آزمون فصل پنجم (عددهای اعشاری)

پایه پنجم

نام و نام خانوادگی: .....

۱- روی محور زیر عددهای $\frac{3}{6}$ ، $\frac{4}{9}$ ، $\frac{7}{8}$ و $\frac{9}{2}$ را نشان دهید.

۲- با قرار دادن عددهای زیر در جدول ارزش مکانی، آن‌ها را با هم مقایسه کرده و از بزرگ به کوچک

بنویسید.

$\frac{4}{9}$ ، $\frac{4}{290}$ ، $\frac{5}{100}$ ، $\frac{5}{12}$ ، $\frac{13}{798}$

۳- عملیات زیر را انجام دهید.

$$\frac{5}{9} + \frac{12}{38} =$$

$$17 + \frac{2}{73} =$$

$$\frac{16}{1} - \frac{7}{45} =$$

$$36 - \frac{12}{408} =$$

$$\frac{3}{5} \times \frac{85}{102} =$$

$$\frac{0}{19} \times \frac{0}{489} =$$

۴- ممیز جا افتاده برای هر یک از اعداد زیر را، در جای مناسب قرار دهید.

- ارتفاع هر پله ۲۵ متر است.

- ۱۸ لیتر آب در فلاسک جای می‌گیرد.

- دمای اتاق ۲۸۶ درجه می‌باشد.

- وزن دانش‌آموزی ۳۸۵ کیلوگرم است.

۵- مجموع دو عدد اعشاری ۲ واحد است. آن دو عدد را در سه حالت بنویسید.

$$\dots + \dots = 2$$

$$\dots + \dots = 2$$

$$\dots + \dots = 2$$

۶- جرم یک خطکش فلزی $\frac{0}{125}$ کیلوگرم است. جرم یک جین (۱۲ عدد) از این خطکش‌ها را به دست

آورید.

www.mamplus.com

۷- بین عددهای زیر علامت مناسب ($>$ ، $<$) بگذارید.

$$\frac{5}{41} \bigcirc \frac{54}{9}$$

$$\frac{19}{53} \bigcirc \frac{1}{958}$$

$$\frac{16}{0.5} \bigcirc \frac{16}{5}$$

$$\frac{0}{30} \bigcirc \frac{0}{3000}$$

$$\frac{4}{0.5} \bigcirc \frac{4}{1}$$

$$\frac{82}{0} \bigcirc \frac{81}{999}$$

دانی؟

۸- در یک انبار میوه، ۱۶ سبد انگور هر کدام به جرم $5/34$ کیلوگرم و ۱۹ جعبه توت‌فرنگی هر کدام به

جرم $4/059$ کیلوگرم وجود دارد. انباردار از کدام میوه بیش‌تر دارد؟ چقدر؟

۹- قد حسین ۱۵۸ سانتی‌متر است و خواهرش، $3/45$ سانتی‌متر بیش‌تر از او قد کشیده است. قد

خواهرش را به‌دست آورید.

۱۰- در جاهای خالی عدد مناسب بگذارید.

- ۵۴۹ گرم یعنی ..... کیلوگرم.

- ۳۸۷ سانتی‌متر یعنی ..... متر و ..... سانتی‌متر.

www.mamplus.com

ارزشیابی معلّم	خیلی خوب	خوب	قابل قبول	نیاز به تلاش بیش‌تر
توانایی نشان دادن اعداد اعشاری روی محور و مقایسه آن‌ها را دارد.				
می‌تواند اعداد اعشاری متناسب برای شیء داده شده را بنویسد.				
قدرت محاسبه $(-, +, \times)$ در اعداد اعشاری را دارد.				
توانایی تبدیل واحدهای طول و جرم با شکل‌های اعشاری را دارد.				
توانایی حل مسأله‌های اعشاری را دارد.				

به نام خدا
ریاضی تکمیلی پنجم (دوره ای) - مبحث اعشار

۱- $0/4$ چند تا $0/01$ است ؟

۲- $\frac{1}{4}$ چند تا $0/25$ است ؟

۳- $1\frac{1}{5}$ چند تا $0/2$ است ؟

www.mamplus.com

۴- فاصله خانه تا مدرسه رضا $0/8$ کیلومتر است او 567 متر از این مسیر را طی کرد
حالا چند کیلو متر تا مدرسه او باقی مانده است ؟

۵- وزن یک هندوانه $2/5$ کیلوگرم است . 3 قطه هر کدام به وزن 320 گرم از آن را جدا
کرده و مصرف کردیم . حالا چند کیلو گرم از هندوانه باقی مانده است ؟

۶- طول یک فرش 2 متر و 24 سانتیمتر و 29 میلیمتر است . محیط این فرش چند متر
است ؟

۷- طول یک میز $0/9$ متر و عرض آن $\frac{3}{8}$ متر است . مساحت این میز چند متر است ؟

۸- در عدد $4567/29$ بزرگترین رقم در چه مرتبه ای قرار دارد ؟

این عدد را با حروف بنویسید .

رقم 7 چند برابر 2 می باشد ؟

۹- کدام عدد از بقیه بزرگتر است ؟

الف) ۰/۱۲۵

ب) $\frac{1}{8}$

ج) ۰/۱۲۵۰۰

د) برابرند

www.mamplus.com

۱۰- طول زمینی ۴ کیلومتر و عرض آن ۸۰۰ متر است. اگر در داخل این زمین ویلایی مستطیل شکل به طول ۰/۲ کیلومتر و به عرض ۱۵۰ متر وجود داشته باشد. آن گاه چه کسری از این زمین به ویلا اختصاص یافته است؟

۱۱- در یک ظرف به وزن ۰/۹۵ کیلو گرم، ۰/۳۴ کیلو گرم سیب و ۷۶۰ گرم پرتقال ریخته ایم. اگر ۰/۵ کیلو گرم از میوه ها مصرف شود آنگاه وزن میوه های این ظرف چند کیلو خواهد شد؟

۱۲- در اتاقی مربع شکل به طول ۶ متر چند عدد کاشی مربع شکل به طول ۰/۵ متر می توان قرار داد؟

۱۳- برای ۱/۶۷ شکل مناسب بکشید.

۱۴- ۲۰ درصد ۰/۵۸ برابر چه عددی می شود؟

شاد باشید - شاکری

هدف آزمون: عددهای اعشاری و جمع عددهای اعشاری

۱- هر عدد را با حروف و یا با رقم بنویس و در جدول ارزش مکانی قرار بده.

چهل و صدوهفت هزارم .....

۵۶۶/۰۲۳.....

www.mamplus.com

۲- عدد های اعشاری زیر را روی محور نشان دهید.

الف) - $1/56$ →ب) - $0/95$ →

۳- اعداد زیر را از کوچک به بزرگ مرتب کن.

 $23/2$ و $2/794$ و $1/607$ و $1/06$ و $0/67$ و $0/950$

..... < ..... < ..... < ..... < ..... < .....

۴- روبروی هر گسترده عدد مربوط به آن را بنویس و یا گسترده ی هر عدد را بنویس .

الف) $2 + 0/4 + 0/045 = \dots\dots\dots$

ب) $41/326 = \dots\dots\dots$

۵- هر عدد اعشار را بصورت کسر و عدد مخلوط و هر عدد مخلوط را بصورت اعشار بنویس.

الف) $2/346 =$

ج) $\frac{7321}{100} =$

ب) $0/95 =$

د) $\frac{534}{1000} =$

$4/2 + 2/6 =$

۶- جمع روبرو را روی محور نشان بده.

۷- جاهای خالی را با عدد مناسب کامل کن.

الف) - ۱۰ تا ۰/۰۲ می شود؟ .....

ب) - ۸/۵ از چند تا ۰/۱ است؟

ج) - خانم شیرازی ۴/۹۸ کیلو گرم میوه خرید؛ یعنی چند گرم؟ .....

د) - طول یک طناب ۲۱۰۴ میلی متر است؛ یعنی چند متر؟ .....

www.mamplus.com

۸- حاصل جمع زیر را با حذف رقم های اعشار به صورت تقریبی به دست آورید. سپس آن را بطور دقیق حساب کنید.

$$۴/۷ + ۲۹/۴۵ + ۳۲/۵۸ =$$

بطور تقریبی -----

۹- حاصل جمع های زیر را بدست آورید.

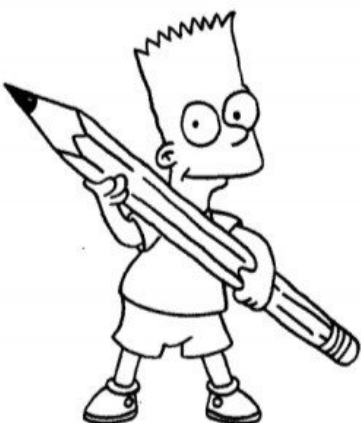
$$\begin{array}{r} ۴۷/۰۵ \\ + ۲۳/۷۸۹ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۳۵/۰۱۲ \\ + ۴/۹ \\ \hline \end{array}$$

۱۰- مسئله ی زیر را با دقت بخوان و سپس پاسخ آن را با روش مورد علاقه ی خود حل کن.

- مادر سارابه میوه فروشی رفت و ۳/۸ کیلوگرم پرتقال و ۲/۵ کیلوگرم سیب خرید.
- سپس او به شیرینی فروشی رفت و مقدار ۳/۰۲۵ کیلو گرم شیرینی خرید کرد.
- مادر سارا در مجموع چند کیلو میوه و شیرینی خرید؟

باز خورد

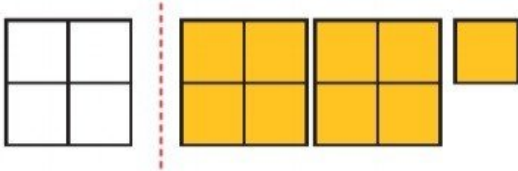

دبستان دولتی پسرانه دکتر حسابی مهرگان قزوین

آزمون ریاضی پایه چهارم دبستان فصل پنجم

نام: ..... نام خانوادگی: ..... نام آموزگار: ..... تاریخ: .....

۱ - با توجه به واحد مشخص شده ، عدد مخلوط مربوط به شکل را بنویسید ؛

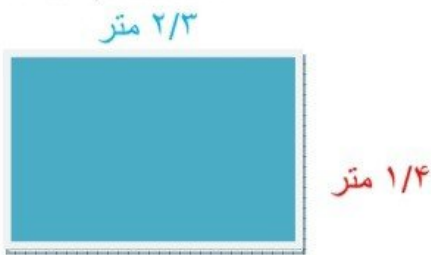
۲ - کسر را به عدد اعشاری و عدد اعشاری را به کسر تبدیل کنید ؛

$$\frac{3}{5} = \text{الف) (الف)}$$

$$0.9 = \text{ب) (ب)}$$

www.mamplus.com

۳ - محیط شکل زیر را حساب کنید ؛

۴ - چهل و هشت و نه دهم را به رقم بنویسید ؛

۵ - عدد های زیر را روی محور نشان دهید ؛

$$\frac{1}{10} \text{ (الف) } \rightarrow \frac{3}{10} \text{ (الف) } \rightarrow \frac{4}{10} \text{ (ب)}$$

۶ - کیف فیروزه $\frac{4}{2}$ کیلوگرم و کیف دوستش $\frac{3}{9}$ کیلو گرم وزن دارد . وزن کیف فیروزه چند کیلو گرم بیشتر از وزن کیف دوستش می باشد ؟

۷ - حاصل تفریق زیر را بدست آورید ؛

$$\begin{array}{r} 6/7 \\ - 2/5 \\ \hline \end{array}$$

۸ - حاصل عبارت های زیر را بدست آورید ؛

الف) $(4 \times \frac{2}{12}) + (\frac{4}{6} - \frac{1}{3}) =$

ب) $(9 + 0/8) - (3/2 + 2/9) =$

نصف ۵۰۰۰ تا 40×30

$48/2$ $9/9$

۹ - علامت مناسب بگذارید؛ « < = > »

$6 \frac{14}{21}$ $5 \frac{2}{7}$

$\frac{10}{15}$ $\frac{2}{3}$

$0/5$ $1/2 - 0/4$

www.mamplus.com

۱۰ - جمع و تفریق را روی محور نشان دهید؛

الف) $3/4 - 1/7 =$ _____ →

ب) $0/8 + 2/5 =$ _____ →

۱۱ - داخل ظرفی $2/3$ لیتر شیر است . چقدر شیر داخل ظرف بریزیم تا $3/2$ لیتر شیر داخل ظرف داشته باشیم؛

۱۲ - یک دوچرخه سوار مسافت زیر را در سه مرحله پیموده است چند کیلومتر دیگر برود تا به خط پایان برسد؟

(کل مسیر $8/9$ کیلومتر است) ..... مرحله سوم مرحله دوم مرحله اول

نظر آموزگار از کار شما : خیلی خوب خوب قابل قبول نیاز به تلاش بیشتر

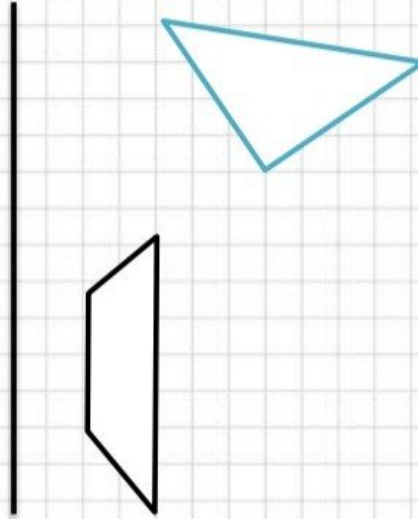
نظر ولی محترم دانش آموز :

کسانی که به کشورشان افتخار می کنند کم نیستند، ولی ما در تلاشیم نسلی را بسازیم که کشورشان به آنها افتخار کند...

تاریخ امتحان : زمان لازم : ۶۰ دقیقه تعداد سوال : ۱۷ طراح : جیریایی	به نام خالق زیبایی ها سوالات آزمون ریاضی پایه ی پنجم اداره ی آموزش و پرورش ناحیه ۲ اراک دبستان:	نام : نام خانوادگی: شماره:
توجه فرمائید سوالات در ۳ صفحه تنظیم شده است. صفحه ی ۱		ردیف
عدد ۰۰۰۰۰۰۰۰ از ۲۸۰ تا ..... تشکیل شده است؟		۱
درستی یا نادرستی جملات زیر را مشخص کنید. الف: در مربع همیشه نسبت اندازه ی ضلع به محیط ا به ۴ است. ☐ درست ☐ نادرست متوازی الاضلاع تقارن محوری ندارد اما تقارن مرکزی دارد. ☐ درست ☐ نادرست www.mamplus.com		۲
عملیات زیر را انجام دهید و در صورت امکان پاسخ را ساده کنید. $\frac{4}{6} + \frac{3}{5} =$ $12 - 8 \frac{4}{7} =$ $\frac{5}{9} \times \frac{6}{7} =$ $\frac{2}{3} \div 6 =$		۳
مقدار تقریبی عدد (۸۹۶۲۳۵۴۱۷) با تقریب کمتر از صد هزار را بنویسید.		۴
مریم هر روز ساعت ۷:۱۵ صبح وارد مدرسه می شود و در ساعت ۲:۴۵ بعد از ظهر از مدرسه خارج می شود. او چه مدت را در مدرسه می گذراند؟		۵
دوازدهمین عدد الگوی اعداد مربعی کدام است؟ ☐ الف: ۱۴۴ ☐ ب: ۴۸ ☐ ج: ۱۴۸ ☐ د: ۱۶		۶
اگر عدد ۵۶۳ را صد برابر کنیم ارزش رقم ۵ چه قدر خواهد شد؟ مجموع زوایای یک ذوزنقه ..... درجه است در متوازی الاضلاع، ضلع های روبرو با یکدیگر ..... هستند.		۷

۸	<p>مقایسه کنید و علامت $<=>$ بگذارید.</p> $\frac{64}{8} \bigcirc 8 \quad \frac{5}{5} \bigcirc 2 \quad 1/69 \bigcirc 0/986$
۹	<p>اگر $\frac{3}{4}$ یک زمین متعلق به محسن باشد و او بخواهد نصف زمین خود را گندم بکارد چه کسری از کل زمین گندم کاشته می شود؟</p>
۱۰	<p>عملیات زیر را انجام دهید.</p> $7/357 \quad 85/17 \quad 7$ $\underline{+ 9/60} \quad \underline{\times 9/5} \quad \underline{- 3/324}$
۱۱	<p>اعداد اعشاری را به صورت گسترده و اعداد گسترده را به صورت اعشاری بنویسید.</p> <p>الف) $10 + 4 + 0 + 0/04 + 0/005 =$</p> <p>ب) $0/008 =$</p>
۱۲	<p>به الگو توجه کنید و آن را ادامه دهید؟ تا ۴ مورد</p> <p>الف) $5/123$ و $5/124$ و $5/125$ و ----- و ----- و ----- و -----</p> <p>ب) $67/645$ و $67/650$ و $67/655$ و ----- و ----- و ----- و -----</p>
۱۳	<p>نسبت روزهای زوج به روزهای دیگر هفته مثل ۳ به ۴ است، در ۹ روز چند روز زوج داریم؟</p>
۱۴	<p>از جمعیت ۸۰۰۰۰۰ نفری یک شهر حدود ۲۰۰۰۰۰ نفر دانش آموز هستند چند درصد افراد این شهر را دانش آموزان تشکیل می دهند؟</p>

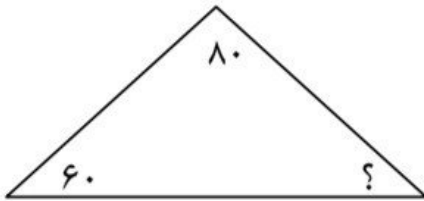
قرینه ی هر شکل نسبت به خط تقارن را رسم کنید.

۱۵

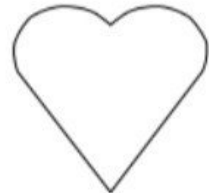
www.mamplus.com

اندازه ی زاویه ی خواسته شده را به دست آورید.

۱۶

خط تقارن شکل های زیر را رسم کرده و تعداد آن ها را بنویسید.

۱۷

جیریایی سرگروه آموزشی پنجم ناحیه ۲ اراک

بازخورد آموزگار

نام و نام خانوادگی :	کاربرگ تفریق اعداد اعشاری
	<p>۱- تفریق را با روش خواسته شده انجام دهید .</p> <p>$۶۹/۲۵۷ - ۷۳/۱۴۹$ (جدول ارزش مکانی) =</p> <p>$۴/۳ - ۶/۲$ (رسم محور) =</p>
<p>۲- جاهای خالی را کامل کنید .</p> $\begin{array}{r} \dots / ۱۵ \dots \\ - ۳ / \dots \dots ۲ \\ \hline ۶ / ۰ \dots ۳ \end{array}$	$\begin{array}{r} ۷/۷۵ \\ - \dots / \dots ۱ \\ \hline ۴/۵ \dots \end{array}$ <p>www.mamplus.com</p>
	<p>۳- دوندۀ ی مسابقه باید $۶۷/۰۸$ متر بدود . او یک کوچه $۱۲/۹$ متری و یک خیابان $۲۷/۳$ متری را دویده است .</p> <p>حساب کنید :</p> <p>الف) چند متر دویده است .</p> <p>ب) چند متر دیگر باید بدود تا به خط پایان برسد .</p>
عزیزی	موفق باشید

نام و نام خانوادگی :	کاربرگ اعداد اعشاری
	<p>۱- جاهای خالی را با عدد های مناسب پر کنید .</p> <p>الف (۰/۶ یعنی ..... تا ۰/۱)</p> <p>ب (۵ یعنی ..... تا ۰/۱)</p> <p>ج (۱/۳۶ یعنی ..... تا ۰/۱)</p> <p>د (۳/۴ یعنی ..... تا ۰/۱)</p> <p>و) ۲۹۵ سانتی متر یعنی ..... متر و ..... متر</p>
	<p>۲- عددهای $۴/۱۵ - ۳/۲۲ - ۵/۴۶$ را روی محور نشان دهید .</p>
<p>۶/۴ ۳۶/۰۱۹ ۱۵/۱۷۳</p>	<p>۳- گسترده اعداد اعشاری را بنویسید .</p>
<p>www.mamplus.com</p> <p>۰/۰۰۳ ☐ ۰/۳۰۰</p>	<p>۴- مقایسه کنید .</p> <p>۲/۴۵۰ ☐ ۳/۰۵۶ ۷/۰۵ ☐ ۷/۰۵۶</p>
<p>۳ — ۵</p>	<p>۵- عددهای زیر را به صورت اعشاری ، کسری یا عدد مخلوط بنویسید .</p> <p>۴ $\frac{۹}{۱۰}$ ۹/۶۲</p>
<p>عزیزی</p>	<p>موفق باشید</p>

نام و نام خانوادگی :	"باسمه تعالی"	ارزشیابی ریاضی پنجم
نام پدر :	اداره آموزش و پرورش منطقه زارچ	تاریخ آزمون : چهارشنبه
نام کلاس :	دبستان شهید محمد کریمی	مدت پاسخگویی : ۴۰ دقیقه
نام معلم : مصطفی شهری زاده	ارزشیابی فصل ۵ (اعداد اعشاری)	

پيامبر اعظم (ص): هر کس به آنچه می‌داند عمل کند، خداوند دانش آنچه را که نمی‌داند به او ارزانی می‌دارد.

ردیف	الف) به سوالات تستی زیر پاسخ دهید.	امتیاز
۱	چند تا از اعداد مقابل بین $0/5$ و 1 قرار دارد ؟ الف) ۳ عدد ب) ۵ عدد ج) ۴ عدد د) ۶ عدد	
۲	عدد $16/701$ به کدام عدد نزدیک تر است ؟ الف) ۱۶ ب) ۱۵ ج) ۱۷ د) ۱۸	
۳	$9/3$ چند تا $0/01$ است ؟ الف) $0/930$ تا ب) ۳۹۰ تا ج) ۹۳۰ تا د) ۹۳ تا	www.mamplus.com
۴	عدد بیست و پنج صدم در کدام گزینه آمده است ؟ الف) $20/05$ ب) $2/25$ ج) $0/25$ د) $0/025$	
ب) جاهای خالی را با کلمات و یا اعداد مناسب پر کنید.		
۵	به عدد هایی که در هم ضرب می شوند ..... می گویند .	
۶	اگر سه عدد را که اولی یک رقم و عدد دوم سه رقم و عدد سوم دو رقم اعشار دارند در هم ضرب کنیم، حاصل آن ..... رقم اعشار دارد .	
۷	در اعداد اعشاری کوچک تر از واحد ، قسمت صحیح ..... است .	
۸	عدد $5/08$ بین دو عدد ..... و ..... قرار دارد.	
۹	..... یعنی 159 تا $0/01$	
۱۰	10 تا $0/01 + 2$ تا $0/05$ می شود	
ج) درستی یا نادرستی جملات زیر را مشخص کنید .		
۱۱	اگر در جمع اعداد اعشاری در سمت راست آنها صفر اضافه کنیم عدد تغییری نمی کند	ص غ
۱۲	در مرتبه ی صدم عدد $13/327$ ، عدد هفت قرار دارد .	ص غ
۱۳	حاصل دقیق یک جمع عدد اعشاری ، همیشه از حاصل تقریبی آن بیشتر است	ص غ
۱۴	یک تقسیم بر هر عددی شود حاصل بر عکس آن خواهد بود .	ص غ

(د) به سوالات زیر پاسخ دهید.

۱۳	اعداد داده شده را در جدول ارزش مکانی عدد اعشاری قرار دهید؟ الف) هفتاد عدد صحیح و هفت هزارم ب) $2/9$
۱۴	گسترده ی عدد زیر را بنویسید؟ $102/046 =$
۱۵	محیط و مساحت شکل زیر را حساب کنید؟
۱۶	در یک مسابقه ی پرتاب نیزه نفر اول $84/603$ متر پرتاب کرده است. اگر نفر دوم $65/7$ متر پرتاب کرده باشد، مقام اول چه مقدار بیشتر پرتاب کرده است؟
۱۷	حاصل عبارت های زیر را به دست آورید؟ $0/20 \times 3/1 =$ $14/2 - 9/816 =$
۱۸	اعداد اعشاری زیر را باهم مقایسه کنید؟ $2/8$ ☐ $1/0999$ $9/700$ ☐ $9/7$ 1 ☐ $0/998$ $23/201$ ☐ $23/21$
۱۹	بین عدد های زیر سه عدد مثال بزنید؟ $34/2 - \dots - \dots - \dots - 34/3$
۲۰	اعداد مقابل را از کوچک به بزرگ مرتب کنید؟ $2/55 - 2/500 - 0/38 - 2/4 - 2/05 -$ صد و هشت صدم

با آرزوی موفقیت در تمامی مراحل زندگیتان

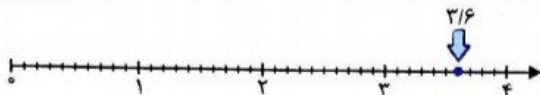
* مصطفی شهری زاده *

عددهای اعشاری

یادآوری در سال گذشته با عددهای اعشاری آشنا شدیم و گفتیم که کسرهای با مخرج ۱۰ را می‌توانیم به صورت عدد اعشاری بنویسیم. برای نمایش آن‌ها روی محور یا با شکل، هر واحد را به ۱۰ قسمت مساوی تقسیم می‌کنیم که هر یک از قسمت‌های کوچک برابر ۰/۱ می‌باشد.

مثال: $\frac{3}{6}$ / $\frac{6}{10}$
 ↑
 ممیز
 ↓
 قسمت اعشاری / قسمت صحیح

$$\frac{3}{6} = 3 \times \frac{6}{10} = \frac{36}{10}$$

جاهای خالی را پر کنید.

آ) ۷۳ میلی‌متر یعنی ..... سانتی‌متر و ..... میلی‌متر یا ..... سانتی‌متر

ب) ۰/۷ سانتی‌متر یعنی ..... میلی‌متر یا ..... تا ۰/۱ سانتی‌متر

پ) ۸ تا ۰/۱ می‌شود .....
 ت) ۴۵ تا ۰/۱ می‌شود .....

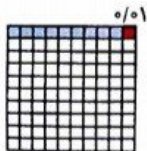
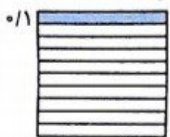
✓ پاسخ: آ) هر سانتی‌متر به ۱۰ قسمت مساوی تقسیم می‌شود که هر قسمت ۰/۱ سانتی‌متر یا ۱ میلی‌متر است. پس ۷۳ میلی‌متر یعنی ۷ سانتی‌متر و ۳ میلی‌متر یا ۷/۳ سانتی‌متر.

ب) ۰/۷ سانتی‌متر یعنی ۷ میلی‌متر یا ۷ تا ۰/۱ سانتی‌متر

ت) ۱۰ تا ۰/۱ برابر است با ۱، پس ۴۵ تا ۰/۱ می‌شود ۴ و ۵ تا ۰/۱ تا ۴۵ می‌شود ۴/۵

www.mamplus.com

مهرقی مرتبه‌ی صدم

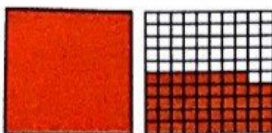
اگر مربع مقابل یک واحد باشد، هر یک از قسمت‌های روی آن، نمایش ۱/۱۰ یا ۰/۱ است؛ با توجه به شکل، ۱۰ تا ۰/۱ برابر است با ۱
 اگر هر یک از ۰/۱‌ها را به ۱۰ قسمت دیگر تقسیم کنیم، شکل مقابل به دست می‌آید که هر قسمت کوچک روی آن ۱/۱۰۰ واحد است.
 با توجه به شکل، هر ۱۰ تا ۰/۱ می‌شود ۰/۱ و هر ۱۰۰ تا ۰/۱ می‌شود ۱

برای مشخص کردن مرتبه‌ی صدم در جدول ارزش مکانی، در سمت راست ستون دهم، ستون صدم را اضافه می‌کنیم:

یکان	دهم	صدم
۰	۰	۱

⇒ یک صدم

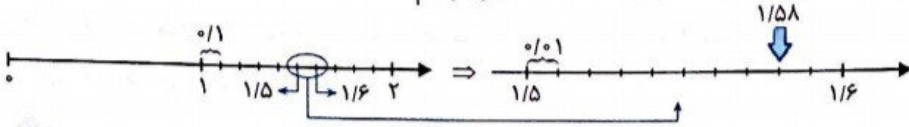
نمایش عدد با مرتبه‌ی صدم به کمک شکل

برای نمایش عددی مانند ۱/۴۸ با شکل، یک شکل واحد کامل را رنگ می‌کنیم. سپس یک مربع واحد را به ۱۰۰ قسمت مساوی تقسیم می‌کنیم. برای نمایش ۰/۴۸، باید ۴ تا ۰/۱ و ۸ تا ۰/۱۰ یا ۴۸ تا ۰/۱۰۱ را رنگ کنیم؛

نمایش عدد با مرتبه‌ی صدم روی محور

برای نمایش عددی مانند $\frac{1}{58}$ روی محور، ابتدا به اندازه‌ی یک واحد کامل جلو می‌رویم، سپس واحد بعدی را به ۱۰ قسمت مساوی تقسیم می‌کنیم تا $\frac{1}{10}$ ها به دست بیایند و به اندازه‌ی ۵ تا $\frac{1}{10}$ جلو می‌رویم. حال باید قسمت بعدی را به ۱۰ قسمت دیگر تقسیم کنیم تا صدم‌ها به دست بیایند و به اندازه‌ی ۸ تا $\frac{1}{10}$ جلو برویم.

نوشتن گسترده‌ی عدد اعشاری

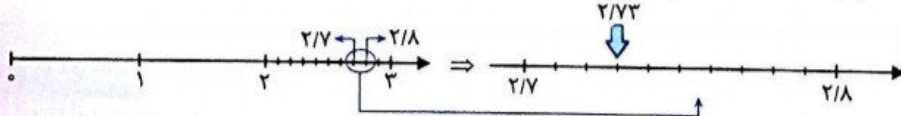
برای نوشتن گسترده‌ی یک عدد اعشاری، عدد را در جدول ارزش مکانی قرار می‌دهیم. مثلاً برای عدد 0.89 داریم:

یکان	صدم	دهم
------	-----	-----

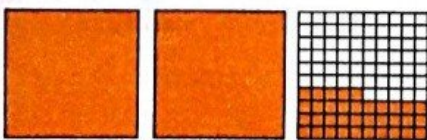
$0.89 = 0.8 + 0.09$ یعنی ۸ تا دهم و ۹ تا صدم یا ۸۹ تا صدم

آ) عدد $2/73$ را روی محور نمایش دهید. این عدد بین کدام دو عدد قرار دارد و به کدام عدد نزدیک‌تر است؟
 ب) اگر هر مربع یک واحد باشد، عدد $2/35$ را با شکل نشان دهید.
 پ) اعداد $2/71$ و $60/03$ را به حروف بنویسید.

ت) 0.32 یعنی ..... تا یک صدم یا ..... یک دهم و ..... یک صدم
 ث) عدد 0.83 بین ..... دهم و ..... دهم قرار دارد.

✓ پاسخ: آ)

این عدد بین $2/7$ و $2/8$ قرار دارد و به $2/7$ نزدیک‌تر است.
 ب) عدد $2/35$ از دو قسمت صحیح و 0.35 تشکیل شده است. پس ابتدا دو واحد کامل را رنگ می‌کنیم. برای نمایش 0.35 کافی است ۳ تا $1/10$ و ۵ تا 0.1 را رنگ کنیم. (در واقع ۳۵ تا 0.01 را رنگ کرده‌ایم.)

پ) $2/71$ دو و هفتاد و یک صدم $60/03$ شصت عدد صحیح و سه صدم

تذکره دقت کنید که عدد شصت و سه صدم برابر است با 0.63

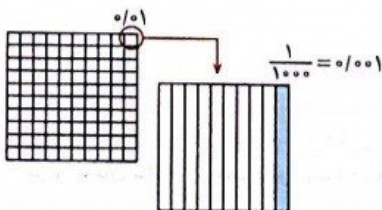
پس در مورد اعدادی که عدد قبل از ممیز و عدد بعد از ممیز آن‌ها صفر است برای این که دچار اشتباه نشویم کلمه‌ی «عدد صحیح» را بعد از خواندن قسمت صحیح عدد می‌آوریم.

ت) 0.32 یعنی ۳۲ تا یک صدم یا ۳ تا یک دهم و ۲ تا یک صدم

ث) عدد 0.83 بین ۸ دهم و ۹ دهم قرار دارد.

www.mamplus.com

مهرقی هزارم

در مربع واحد در شکل مقابل، هر قسمت کوچک برابر 0.01 است. حال اگر این قسمت‌های کوچک را به ۱۰ قسمت مساوی دیگر تقسیم کنیم، شکل کلاً به ۱۰۰۰ قسمت مساوی تقسیم می‌شود و هر یک قسمت کوچک ایجاد شده (قسمت رنگی) برابر با $\frac{1}{1000}$ مربع است:

$\frac{1}{1000} = 0.001$ ⇒ یک هزارم

با توجه به شکل، هر ۱۰ تا 0.001 می‌شود 0.01 و هر ۱۰۰۰ تا 0.001 می‌شود ۱

برای مشخص کردن مرتبه‌ی هزارم در جدول ارزش مکانی، در سمت راست ستون صدم، ستون هزارم را اضافه می‌کنیم:

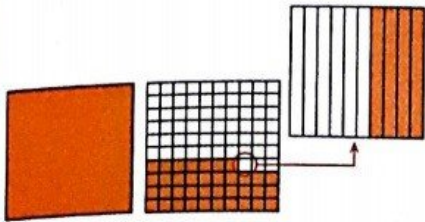
یکان	هزارم	صدم	دهم
------	-------	-----	-----

یک هزارم ⇒ 0.001

درسنامه ۱

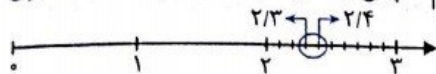
نمایش عدد با مرتبه‌ی هزارم به کمک شکل

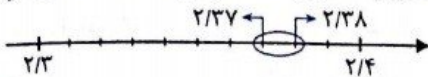
برای نمایش عددی مانند $1/274$ ، یک مربع واحد کامل را رنگ می‌کنیم. سپس یک مربع واحد را به ۱۰۰ قسمت مساوی تقسیم می‌کنیم و به‌اندازه‌ی ۳ تا $0/1$ و ۷ تا $0/01$ از آن را رنگ می‌زنیم. برای نمایش ۴ هزارم یکی از قسمت‌های یک صدمی را به ۱۰ قسمت تقسیم می‌کنیم و ۴ تا $0/001$ از آن را رنگ می‌زنیم:

نمایش عدد با مرتبه‌ی هزارم روی محور

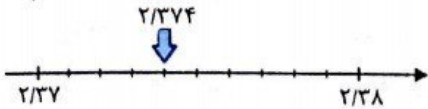
برای نمایش عددی مانند $2/274$ روی محور، ابتدا به‌اندازه‌ی ۲ واحد کامل جلو می‌رویم، سپس واحد بعدی را به ۱۰ قسمت مساوی تقسیم می‌کنیم تا $0/1$ ها به‌دست بیایند، به‌اندازه‌ی ۳ تا $0/1$ جلو می‌رویم:

قسمت بعدی را به ۱۰ قسمت دیگر تقسیم می‌کنیم تا $0/01$ ها به‌دست بیایند و به‌اندازه‌ی ۷ تا $0/01$ جلو می‌رویم:

یک بار دیگر واحد بعدی را به ۱۰ قسمت تقسیم می‌کنیم تا $0/001$ ها به‌دست بیایند و به‌اندازه‌ی ۴ تا $0/001$ پیش می‌رویم تا به عدد $2/274$ برسیم:

آ) در محور اعداد مقابل؟ چه عددی است؟

ب) این عدد را به حروف بنویسید.

پ) گسترده‌ی این عدد را بنویسید.

ت) بزرگ‌ترین رقم و کوچک‌ترین مرتبه‌ی این عدد چیست؟

✓ پاسخ: آ) $63/027$

ب) شصت و سه و بیست و هفت هزارم

پ)

هزارم	صدم	دهم	یکان	دهگان
۷	۲	۰	۳	۶

$$\Rightarrow 63/027 = 60 + 3 + 0/02 + 0/007$$

ت) بزرگ‌ترین رقم عدد ۷ و کوچک‌ترین مرتبه‌ی این عدد، هزارم است.

www.mamplus.com

مقایسه‌ی اعداد اعشاری

برای مقایسه‌ی عددهای اعشاری ابتدا قسمت صحیح آن‌ها را مقایسه می‌کنیم:

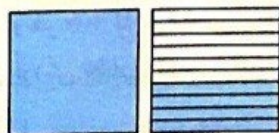
مثال: $53/982 > 63/001$

اگر قسمت‌های صحیح برابر بودند رقم‌های قسمت اعشاری را به‌ترتیب از سمت چپ مقایسه می‌کنیم:

مثال: $2/28 < 2/38$ یا $3/2 > 3/25$ یا $3/2 > 3/29$ یا $2/38 < 2/384$

نکته) در اعداد اعشاری، در مقابل عدد (سمت راست آخرین رقم) هر تعداد صفر قرار بدهیم، عدد تغییر نمی‌کند! برای نشان دادن درستی این نکته می‌توانیم برای هر یک از عددها، شکل رسم کنیم:

مثال: $1/4 = 1/40 = 1/400 = 1/4000 = \dots$

خودت حل کن... با پاسخ کامل

۱ درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید.

- 📦 عدد $30/07$ به صورت سی و هفت صدم خوانده می شود.
- 📦 عدد $2/93$ و دو و نه صد و سی هزارم با هم برابر هستند.
- 📦 ۹ تا $0/01$ از ۷ تا $0/1$ بیش تر است.
- 📦 ۷۰ تا هزارم و ۶ تا دهم برابر است با $0/067$.
- 📦 کم ترین مرتبه‌ی عدد $2/389$ ، مربوط به رقم ۲ است.

۲ جاهای خالی را با عدد یا عبارت مناسب کامل کنید.

- 📦 یک دهم یعنی ..... تا صدم یا ..... تا هزارم
- 📦 ۲۵ تا $0/01$ می شود .....
- 📦 $0/874$ می شود ..... تا $0/1$ و ..... تا $0/01$
- 📦 ۲ واحد یعنی ..... تا هزارم یا ..... تا صدم
- 📦 در عدد $6/304$ ، ..... تا $0/01$ داریم.
- 📦 یک صدم یعنی ..... تا هزارم
- 📦 2363 تا $0/001$ می شود .....
- 📦 $0/874$ می شود ..... تا $0/1$ و ..... تا $0/01$
- 📦 در عدد $6/304$ ، ..... تا $0/01$ داریم.

www.mamplus.com

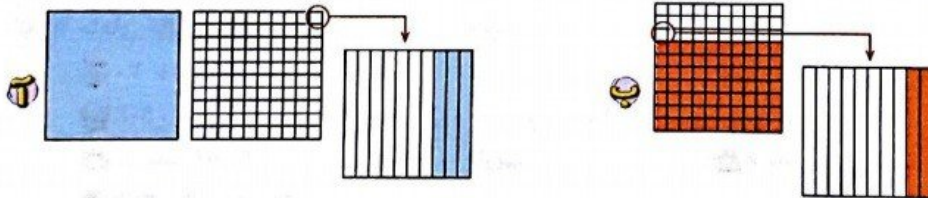
۳ در جاهای خالی، عددهای مناسب بنویسید.

- 📦 $0/3$ متر یعنی ..... سانتی متر
- 📦 $79/6$ سانتی متر یعنی ..... سانتی متر و ..... میلی متر یا ..... متر
- 📦 $3/76$ متر یعنی ..... متر و ..... سانتی متر یا ..... سانتی متر
- 📦 $0/921$ متر یعنی ..... میلی متر یا ..... سانتی متر و ..... میلی متر
- 📦 $0/061$ کیلوگرم یعنی ..... گرم
- 📦 4261 گرم یعنی ..... کیلوگرم

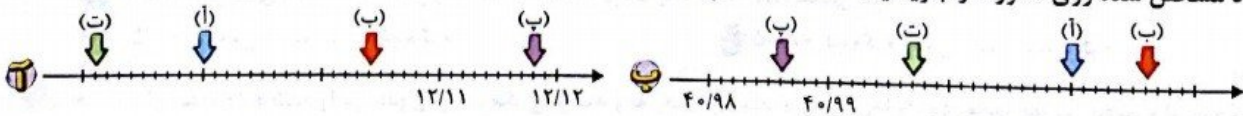
۴ هر یک از اعداد داده شده را به رقم بنویسید و با شکل و روی محور نمایش دهید.

- 📦 دو و هفتاد و پنج صدم
- 📦 دو و شصت و هفت هزارم
- 📦 هفتصد و هشت هزارم

۵ عددی که هر شکل نشان می دهد به رقم و حروف بنویسید.

۶ اعداد مشخص شده روی محورها را بنویسید.

۷ اعداد داده شده را به عدد نوشته و در جدول ارزش مکانی قرار دهید. ارزش مکانی رقم ۳ را در هر عدد مشخص نمایید.

- 📦 سیصد و چهار هزارم
- 📦 سه و دو صدم
- 📦 صد و سه هزارم

۸ هر یک از اعداد زیر را به صورت یک عدد اعشاری نوشته و گسترده‌ی کسری و اعشاری آن‌ها را بنویسید.

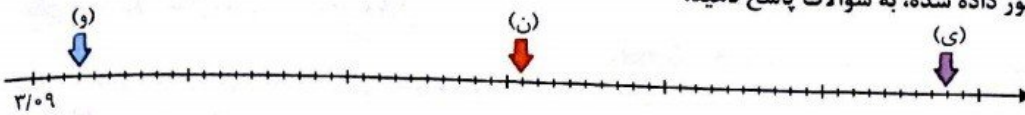
- 📦 $15 \frac{761}{1000}$
- 📦 $\frac{981}{1000}$
- 📦 $2 \frac{98}{1000}$
- 📦 $3 \frac{5}{1000}$

۹ نمایش گسترده‌ی چند عدد داده شده است. عدد مربوط به هر یک را بنویسید.

- 📦 $0/6 + 0/009 + 0/03$
- 📦 $70 + 0/008$
- 📦 $5 + \frac{3}{100} + \frac{2}{10} + \frac{1}{1000}$
- 📦 $\frac{6}{10} + \frac{9}{1000}$

۱۰ در هر قسمت با توجه به محور داده شده، به سوالات پاسخ دهید.

- این سه عدد را بنویسید.
سه عدد را به ترتیب از بزرگ‌تر به کوچک‌تر بنویسید.
یک عدد بنویسید که از عدد (ی) کوچک‌تر و از عدد (ن) بزرگ‌تر باشد و روی محور بالا نمایش دهید.
عددی را روی محور نشان دهید که از عدد $3/135$ کوچک‌تر و از عدد $3/121$ بزرگ‌تر باشد.
- ۱۱ اعداد داده شده را به رقم نوشته و با هم مقایسه کنید. (از کوچک به بزرگ بنویسید).
دوازده و نهصد و چهل و سه هزارم
چهل و دو هزارم
هفتصد و شصت و سه دهم
هفتصد و شصت و سه صدم

۱۲ بین دو عدد $13/5$ و $13/6$ چهار عدد اعشاری بنویسید.
کدام یک از اعداد مقابل بین $0/72$ و $0/82$ قرار دارند؟
 $0/799$ ، $0/072$ ، $0/9$ ، $0/814$ ، $7/2$ ، $0/87$ ، $0/8$

۱۳ هر جفت از اعداد داده شده را با یکدیگر مقایسه کنید.
 $15 \frac{4}{1000}$ ، $14 \frac{99}{1000}$ ، $17/40$ ، $17/4$ ، $22/968$ ، $22/991$ ، $0/001$ ، $0/01$

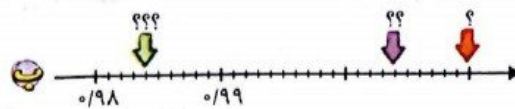
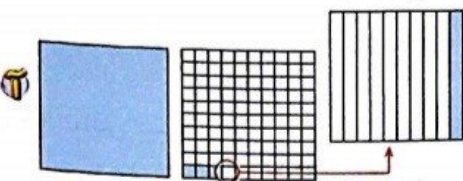
۱۴ در هر قسمت، برای عدد مشخص شده و در جای مناسب ممیز قرار دهید.
قد یاسمن 163 متر است.
ضخامت نوک یک مداد 573 میلی‌متر است.
کیف امیر 48 و کیف محمد 51 کیلوگرم وزن دارد.
 4 میلی‌متر 40 تا 1 میلی‌متر است.

www.mamplus.com

خودت حل کن... به پاسخ آخر

- ۱۵ جاهای خالی را با عدد یا عبارت مناسب پر کنید.
 30 تا $0/001$ می‌شود .....
 $3/904$ می‌شود ..... تا یکی و ..... تا $0/1$ و ..... تا $0/001$.
در عدد $2/005$ تا $0/001$ داریم .....
 372 سانتی‌متر یعنی ..... متر.
 $31/06$ متر یعنی ..... متر و ..... سانتی‌متر یا ..... سانتی‌متر.
 256 گرم یعنی ..... کیلوگرم.
 6 واحد یعنی ..... تا هزارم یا ..... تا دهم.
 4971 تا $0/01$ می‌شود .....

۱۶ هر یک از اعداد داده شده را در جدول ارزش مکانی نوشته و به رقم بنویسید. سپس آن‌ها را روی محور نمایش دهید و از کوچک به بزرگ مرتب نمایید.
سه و هشتاد و چهار صدم
دو و دویست و سی و سه هزارم
یک و نود و سه هزارم
شصت و یک هزارم
سه و نود و پنج هزارم
دو صدم
ششصد و نه هزارم
دو و پنج هزارم

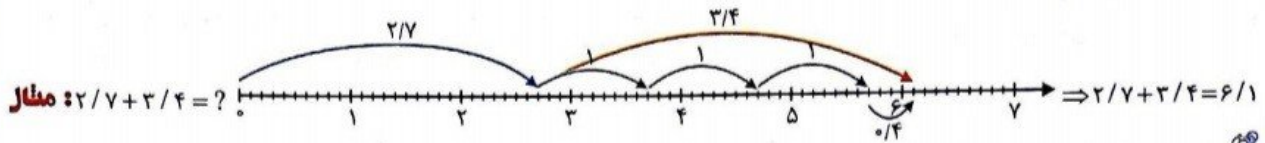

۱۷ عددی که هر شکل نشان می‌دهد را به رقم و حروف بنویسید.
بین هر جفت از اعداد داده شده، پنج عدد اعشاری بنویسید.
 $1/04$ ، $1/03$ ، $0/8$ ، $0/7$

جمع عددهای اعشاری

جمع عددهای اعشاری به کمک محور

برای جمع کردن عددهای اعشاری به کمک محور، ابتدا به اندازه‌ی عدد اول و سپس به اندازه‌ی عدد دوم روی محور به جلو حرکت می‌کنیم:

جمع عددهای اعشاری به کمک جدول ارزش مکانی

دو تر اول: برای جمع دو عدد اعشاری، اعداد را در جدول ارزش مکانی زیر هم می‌نویسیم و به ترتیب از سمت راست (از کم‌ترین مرتبه‌ی رقم‌ها) عمل جمع را انجام می‌دهیم:

مثال: $3/68 + 15/721 = ?$

مرحله‌ی (۱)					مرحله‌ی (۲)					مرحله‌ی (۳)				
دهگان	یکان	دهم	صدم	هزارم	دهگان	یکان	دهم	صدم	هزارم	دهگان	یکان	دهم	صدم	هزارم
۰	۳	۶	۸	۰	۰	۳	۶	۸	۱	۰	۳	۷	۰	۱
+	۰	۰	۰	۱	+	۰	۰	۰	۰	+	۰	۰	۰	۰
۰	۳	۶	۸	۱	۰	۳	۷	۰	۱	۰	۴	۷	۰	۱

مرحله‌ی (۴)					مرحله‌ی (۵)				
دهگان	یکان	دهم	صدم	هزارم	دهگان	یکان	دهم	صدم	هزارم
۰	۴	۴	۰	۱	۰	۹	۴	۰	۱
+	۵	۰	۰	۰	+	۱	۰	۰	۰
۰	۹	۴	۰	۱	۱	۹	۴	۰	۱

⇒ حاصل جمع = $19/401$

این اعداد را می‌توانیم بدون جدول ارزش مکانی هم جمع کنیم، اما باید آن‌ها را طوری زیر هم بنویسیم که ممیزها زیر هم باشند و جمع را از سمت راست انجام می‌دهیم:

$$\begin{array}{r} 3/680 \\ + 15/721 \\ \hline 19/401 \end{array}$$

دو تر دوم: بعد از نوشتن اعداد در جدول ارزش مکانی عمل جمع را از سمت چپ (یعنی از بزرگ‌ترین مرتبه) انجام می‌دهیم:

مثال: $2/71 + 13/187 = ?$

مرحله‌ی (۱)					مرحله‌ی (۲)					مرحله‌ی (۳)				
دهگان	یکان	دهم	صدم	هزارم	دهگان	یکان	دهم	صدم	هزارم	دهگان	یکان	دهم	صدم	هزارم
۰	۲	۷	۱		۱	۲	۷	۱		۱	۵	۷	۱	
+	۱				+	۰	۳			+	۰	۱		
۱					۱	۵				۱	۵	۸		

مرحله‌ی (۴)					مرحله‌ی (۵)				
دهگان	یکان	دهم	صدم	هزارم	دهگان	یکان	دهم	صدم	هزارم
۱	۵	۸	۱		۱	۵	۸	۹	۰
+	۰	۰	۰	۸	+	۰	۰	۰	۷
۱	۵	۸	۹		۱	۵	۸	۹	۷

⇒ حاصل جمع = $15/897$

www.mamplus.com

این جمع را بدون جدول هم می‌توانیم انجام دهیم، فقط باید دقت کنیم که ممیزها زیر هم قرار بگیرند و عمل جمع را از سمت چپ انجام می‌دهیم.

توجه: همین‌طور که تا الان دیدیم، در جمع اعداد، باید رقم‌هایی که هم مرتبه هستند، زیر هم قرار بگیرند.

درسنامه

$$4/341 + 2/37 = 4/578$$

رقم‌های مرتبه‌ی صدم و دهم جمع شده‌اند که اشتباه است. جمع شده‌اند که اشتباه است.

$$\begin{array}{r} 4/341 \\ + 2/37 \\ \hline 4/578 \end{array}$$

رقم‌های مرتبه‌ی هزارم و صدم جمع شده‌اند که اشتباه می‌باشد.

$$\begin{array}{r} 1 \\ 4/341 \\ + 2/37 \\ \hline 6/711 \end{array}$$

آیا جمع مقابل صحیح انجام شده است؟ چرا؟

ب) جواب صحیح جمع را بیابید.

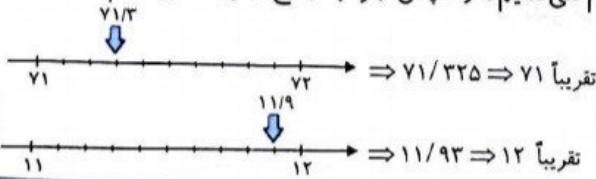
✓ پاسخ: آ) خیر، زیرا با نوشتن عددها زیر هم (در جدول ارزش مکانی) باید رقم‌های هم‌مرتبه را با هم جمع کنیم، اما در این جا جمع به صورت مقابل انجام شده است که اشتباه می‌باشد.
ب) اگر عددها را در جدول ارزش مکانی قرار دهیم، ممیزها زیر هم و رقم‌های هم‌مرتبه زیر هم قرار می‌گیرند و بعد اعداد را از سمت راست با هم جمع می‌کنیم:

حاصل جمع تقریبی عددهای اعشاری

گاهی برای انجام سریع و پیدا کردن جواب تقریبی جمع عددهای اعشاری از تقریب استفاده می‌کنیم. روتر اول (حذف ارقام اعشاری): قسمت اعشاری عدد را حذف کرده و حاصل جمع را می‌یابیم.

مثال: $71/325 + 11/93$ تقریب با حذف ارقام اعشاری $71 + 11 = 82$

روتر دوم (تقریب به نزدیک‌ترین یکی): رقم‌های صحیح و رقم دهم عدد اعشاری را در نظر می‌گیریم. مثلاً در عدد $71/325$ فقط $71/3$ را در نظر می‌گیریم. حالا با توجه به محل قرارگیری عدد روی محور، نزدیک‌ترین عدد صحیح روی محور به این عدد را مشخص می‌کنیم (این کار را معمولاً ذهنی انجام می‌دهیم) و سپس جواب جمع را پیدا می‌کنیم.

مثال: $71/325 + 11/93$ تقریب به نزدیک‌ترین یکی $71 + 12 = 83$

خودت حل کن... به پاسخ کامل

- ۱۹ جمع مربوط به هر یک از محورهای زیر را بنویسید.
- ۲۰ حاصل جمع‌های زیر را به کمک محور بیابید.
- ۲۱ حاصل جمع‌های زیر را به کمک جدول ارزش مکانی بیابید.
- ۲۲ جاهای خالی را کامل کنید.

هزارم	صدم	دهم	یکان
4	2	7	3
9	7	0	0
4	9	7	3

هزارم	صدم	دهم	یکان
4	2	7	3
9	7	0	0
4	9	7	3

هزارم	صدم	دهم	یکان
4	2	7	3
9	7	0	0
4	9	7	3

$(3/2) + (272) =$

۲۳ حاصل جمع‌های زیر را با نوشتن اعداد زیر هم حساب کنید.

۱) $2/704 + 5/02$

۲) $27/1 + 4/491$

۳) $3/02 + 12/481$

۴) $3/9 + 14/22 + 110/891$

۲۴ حاصل جمع‌های زیر را با دو روش به صورت تقریبی به دست آورید.

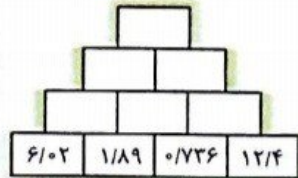
۱) $65/019 + 48/279$

۲) $0/121 + 0/732$

۳) $12/837 + 14/2 + 6/794$

۴) $10/52 + 19/809 + 0/294$

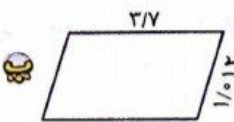
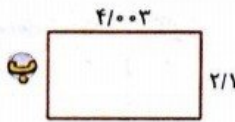
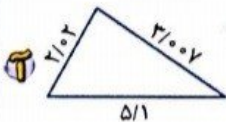
۲۵ اگر هر خانه‌ی بالایی جدول، حاصل جمع دو خانه‌ی پایینی خود باشد، جدول را کامل کنید.

۲۶ کار ماشین $2/999$ جمع کردن هر عدد ورودی با $2/999$ است. با دو نوع تقریب، مقدار تقریبی جاهای خالی را به دست آورید. سپس مقدار دقیق را بیابید.

۲۷ محیط هر یک از شکل‌های زیر را حساب کنید.

۲۸ دانش‌آموزی حاصل جمع‌های برگه‌ی امتحانی‌اش را به صورت زیر به دست آورده است. اشتباهات او را مشخص کرده و پاسخ صحیح را بنویسید.

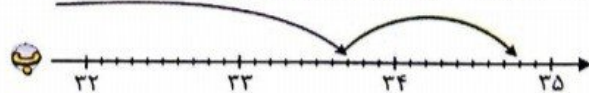
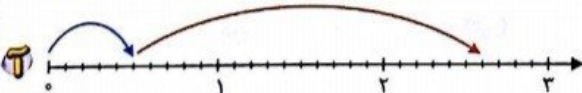
۱) $1/2 + 13/799 = 13/811$

۲) $2/6 + 14/251 = 40/251$

www.mamplus.com

خودت حل کن... با پاسخ آخر

۲۹ جمع مربوط به هر یک از محورهای زیر را بنویسید.

۳۰ حاصل جمع‌های زیر را به کمک محور بیابید.

۱) $4/7 + 3/1$

۲) $0/3 + 7/1$

۳) $3/2 + 1/4 + 0/2$

۴) $63/4 + 0/3$

۳۱ حاصل جمع‌های زیر را به کمک جدول ارزش مکانی بیابید. یک بار از چپ و یک بار از راست جمع را انجام دهید.

۱) $73/01 + 6/321$

۲) $7/14 + 2/392$

۳) $3/71 + 0/002 + 6/92$

۳۲ حاصل جمع‌های زیر را با نوشتن اعداد زیر هم حساب کنید.

۱) $73/241 + 4/92$

۲) $3/9 + 14/12$

۳) $10/3 + 13/099$

۴) $7/32 + 0/392 + 1/9$

۳۳ حاصل جمع‌های زیر را با دو روش به صورت تقریبی به دست آورید.

۱) $10/92 + 15/62$

۲) $17/14 + 9/72$

۳) $13/492 + 11/51 + 3/7$

۴) $12/014 + 15/1 + 14/792$

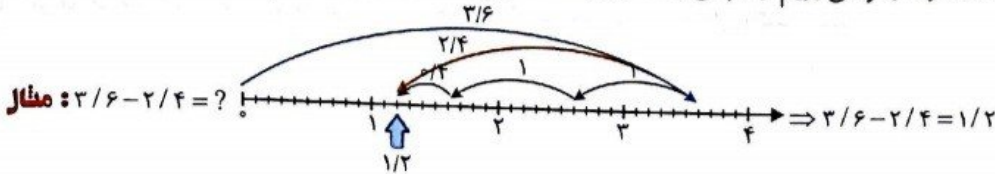
۳۴ طول و عرض باغچه‌ای به شکل مستطیل به ترتیب $6/741$ و $3/02$ متر است. می‌خواهیم دور باغچه را نرده بکشیم. چند متر نرده نیاز داریم؟

تفریق اعداد اعشاری

تفریق اعداد اعشاری به کمک محور

ابتدا روی محور به اندازه‌ی عدد اول جلو می‌رویم و سپس به اندازه‌ی عدد دوم به عقب برمی‌گردیم.

www.mamplus.com

تفریق اعداد اعشاری به کمک جدول ارزش مکانی

روتر اول: برای تفریق اعداد اعشاری، آن‌ها را در جدول ارزش مکانی زیر هم می‌نویسیم و سپس تفریق را از چپ به راست انجام می‌دهیم:

مثال: $3/672 - 1/421 = ?$

مرحله (۱)

یکان	دهم	صدم	هزارم
۳	۶	۷	۲
- ۱			
۲	۶	۷	۲

مرحله (۲)

یکان	دهم	صدم	هزارم
۲	۶	۷	۲
- ۰	۴		
۲	۲	۷	۲

مرحله (۳)

یکان	دهم	صدم	هزارم
۲	۲	۷	۲
- ۰	۰	۲	
۲	۲	۵	۲

مرحله (۴)

یکان	دهم	صدم	هزارم
۲	۲	۵	۲
- ۰	۰	۰	۱
۲	۲	۵	۱

$\Rightarrow 3/672 - 1/421 = 2/251$

روتر دوم: باز هم اعداد اعشاری اول را در جدول ارزش مکانی قرار می‌دهیم و این بار تفریق از راست انجام می‌شود.

مرحله (۱)

یکان	دهم	صدم	هزارم
۳	۶	۷	۲
- ۰	۰	۰	۱
۳	۶	۷	۱

مرحله (۲)

یکان	دهم	صدم	هزارم
۳	۶	۷	۱
- ۰	۰	۲	
۳	۶	۵	۱

مرحله (۳)

یکان	دهم	صدم	هزارم
۳	۶	۵	۱
- ۰	۴		
۳	۲	۵	۱

مرحله (۴)

یکان	دهم	صدم	هزارم
۳	۲	۵	۱
- ۱			
۲	۲	۵	۱

$\Rightarrow 3/672 - 1/421 = 2/251$

تذکره: در محاسبه‌ی حاصل تفریق با این روش نیازی نیست که حتماً جدول ارزش مکانی را بکشیم، می‌توانیم عددها را

$$\begin{array}{r} 3/672 \\ - 1/421 \\ \hline 2/251 \end{array}$$

زیر هم بنویسیم طوری که ممیزها زیر هم باشند و رقم‌های هم‌مرتبه از هم کم شوند.

روتر سوم (محاسبه):

مثال: برای پیدا کردن حاصل $0/621 - 0/498$ می‌دانیم که $0/621$ یعنی ۶۲۱ تا هزارم و $0/498$ یعنی ۴۹۸ تا هزارم، پس:

$$\begin{array}{r} 51211 \\ - 498 \\ \hline 1223 \end{array}$$

حاصل تفریق می‌شود ۱۲۲ تا هزارم یعنی $0/122$

تذکره: عدد $0/23$ یعنی ۲۳۰ هزارم و عدد $1/421$ یعنی ۱۴۲۱ هزارم

$5/721 - 1/91 = ?$

آ) حاصل تفریق مقابل را به کمک جدول ارزش مکانی بیابید.

ب) اختلاف دو عدد $1/28$ و $3/421$ را با روش سوم و بدون جدول ارزش مکانی بیابید.

✓ پاسخ: آ) می‌توانیم جدول ارزش مکانی را بکشیم و یا عددها را طوری زیر هم بنویسیم که ممیزها زیر هم باشند و رقم‌های هم‌مرتبه زیر هم قرار بگیرند.

$$\begin{array}{r} 5/721 \\ - 1/910 \\ \hline 4/721 \\ - /910 \\ \hline 3/821 \\ - 10 \\ \hline 3/811 \end{array}$$

روش اول: کم کردن یکی‌ها $\leftarrow 1/910$
کم کردن دهم‌ها $\leftarrow /910$
کم کردن صدم‌ها $\leftarrow 10$

روش دوم: 417

$$\begin{array}{r} 5/721 \\ - 1/910 \\ \hline 3/811 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 312 \\ 3/1 \\ - 1280 \\ \hline 2141 \end{array}$$

ب) عدد $1/28$ یعنی 1280 هزارم و عدد $3/421$ یعنی 3421 هزارم، پس اختلاف آن‌ها برابر است با 2141 هزارم یعنی $2/141$

www.mamplus.com

خودت حل کن... با پاسخ کامل

۳۵ جاهای خالی را کامل کنید.

۹۳/۰ یعنی ..... تا هزارم و دو صدم یعنی ..... تا هزارم

اختلاف ۲ لیتر شیر و $1/24$ لیتر شیر برابر است با ..... لیتر

۳۶ حاصل تفریق‌های زیر را به کمک جدول ارزش مکانی بیابید.

از چپ به راست) $24/2 - 6/942$

از راست به چپ) $64/782 - 23/251$

۳۷ با کامل کردن جدول، حاصل تفریق‌ها را به دست آورید.

دهگان	؟	؟	؟	؟
۱	۲	۶	۳	۹
-	۸	۷	۴	۴

؟	؟	؟	؟	؟
۳	۹		۴	
-		۱	۱	۹
۰	۰	۹		۳

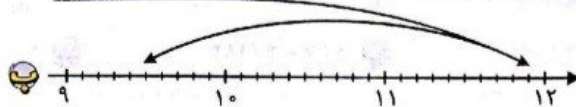
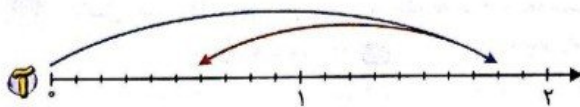
۳۸ تفریق‌های زیر را روی محور نمایش دهید و حاصل را بیابید.

۳/۴ - ۲/۹

۵/۲ - ۴/۶

۶۳/۷ - ۲/۴

۳۹ تفریق مربوط به هر شکل را بنویسید.

۴۰ جاهای خالی را با ارقام مناسب پر کنید.

$20/8 - \square/\square = \square/\square$

$5/\square 64 - 3/8 = \square/\square 6 \square$

$27/832 - 19/\square 9 = \square/\square$

$3/\square \square - \square/942 = \square/678$

۴۱ حاصل تفریق‌های زیر را به روش کلامی بیابید.

$0/962 - 0/894$

$1/02 - 0/721$

$3/009 - 1/4$

۴۲ دانش‌آموزی تفریق‌های زیر را نادرست انجام داده است. دلیل نادرستی کار او را بیان کرده و حاصل صحیح تفریق‌ها را بیابید.

$9/435 - 0/869 = 0/745$ $598/2 - 0/247 = 0/3512$ $5 - 4/36 = 1/36$

$$\begin{array}{r} ۲/۰۲۳ \\ - ۱/۵۶۸ \\ \hline ۲/۰۲۳ \leftarrow \text{کم کردن یکی} \\ - ۱/۵۶۸ \\ \hline ۱/۵۲۳ \leftarrow \text{کم کردن دهم} \\ - ۱/۰۶۸ \\ \hline ۱/۴۶۳ \leftarrow \text{کم کردن صدم} \\ - ۱/۰۰۸ \\ \hline ۱/۴۵۵ \leftarrow \text{کم کردن هزارم} \end{array}$$

📦 $۶۳/۸۷۱ - ۲۷/۸۹$

۴۳ حاصل تفریق‌های زیر را از چپ و مرحله به مرحله مانند نمونه به دست آورید.

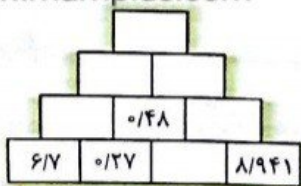
📦 $۴/۰۸۳ - ۱/۹۹۵$

📦 $۶/۴۸۵ - ۵/۲۹۳$

۴۴ حاصل تقریبی تفریق‌های زیر را با دو روش بیابید.

📦 $۸۷/۹۹۸ - ۸۷/۰۵۲$

www.mamplus.com

۴۵ در جدول روبه‌رو، هر خانه‌ی بالایی، اختلاف عدد دو خانه‌ی پایینی است. جدول را کامل کنید.

📦 $(۲ + ۸/۰۹۹) - (۷/۱۲ + ۰/۳۶۸)$

📦 $(۶۳ - ۴۲/۵۸) - (۰/۰۰۹)$

۴۶ حاصل عبارت‌های زیر را به دست آورید.

۴۷ وزن علی $۴۸/۶$ کیلوگرم و وزن محمد $۴۶/۹۴۳$ کیلوگرم است. وزن علی چند کیلوگرم و چند گرم بیش‌تر است؟

	سیب	انگور	هلو
باغیان (آ)	$۴۳/۷$	$۳۴/۰۹۱$	$۶۸/۵۸$
باغیان (ب)	۵۶	$۳۲/۸۳$	$۶۳/۹۲۵$

۴۸ دو باغبان بعد از برداشت میوه از باغ‌های خود، وزن میوه‌های برداشتی خود را به صورت مقابل اعلام کرده‌اند. کدام باغبان محصول بیش‌تری برداشت کرده است؟ میزان اختلاف مجموع محصولات آن‌ها چه قدر است؟ (واحد‌ها بر حسب تن هستند.)

خودت حل کن... به پاسخ آخر

۴۹ حاصل تفریق‌های زیر را از چپ و مرحله به مرحله به دست آورید.

📦 $۶/۶۳ - ۲/۹۴۲$

📦 $۵/۷ - ۴/۱۸۳$

📦 $۲۵/۴۷۱ - ۲۳/۰۹$

📦 $۱۴/۰۶ - ۹/۵۸۱$

۵۰ حاصل تفریق‌های زیر را به دو روش تقریبی بیابید.

📦 $۵۴/۹۴۲ - ۳۲/۴۸۳$

📦 $۹۵/۲۵۷ - ۶۳/۷۹۱$

📦 $۷۴/۱۰۹ - ۶۳/۲۸۳$

📦 $۹۴/۸۴۳ - ۸۳/۹۸۱$

۵۱ حاصل عبارت‌های زیر را بیابید.

📦 $(۷/۱۴ + ۰/۲۳۱) - (۴ + ۱/۱۴۱)$

📦 $(۱۵ - ۱۳/۶۲) + (۲۵/۶ - ۱۶/۷۳)$

📦 $(۳۲/۱ - ۱۶/۰۷۱) - ۰/۰۰۶$

۱۵۲ حاصل تفریق‌های زیر را به کمک جدول ارزش مکانی بیابید.
 (از چپ به راست) $۹۴/۲ - ۱۶/۷۶۳$ (از راست به چپ) $۷۳/۹۴۲ - ۲۳/۴۶۹$ (از چپ به راست) $۳۲/۹ - ۹/۶۳۲$

۱۵۳ تفریق‌های زیر را روی محور نمایش دهید و حاصل آن‌ها را بیابید.
 $۳۲/۹ - ۲/۷$ $۲۵/۷ - ۱۰/۶$ $۴/۸ - ۳/۹$ $۳/۷ - ۲/۱$

۱۵۴ تفریق مربوط به هر شکل را بنویسید.

۱۵۵ جاهای خالی را با ارقام مناسب پر کنید.

$$\begin{array}{r} ۳۲/۹ \\ - ۱۶/۲ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۲/۳ \\ - ۱/۱ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۵۷/۹۴۲ \\ - ۱/۴۵۸ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۲/۷ \\ - ۱/۵۹۴ \\ \hline \end{array}$$

۱۵۶ حاصل تفریق‌های زیر را به روش کلامی بیابید.
 $۰/۶۲۳ - ۰/۰۹۴$ $۱/۷۴ - ۰/۹۴۲$ $۲/۰۶۳ - ۱/۹۴$ $۳۴/۹ - ۲۷/۶۳$

۱۵۷ حاصل تفریق‌های زیر نادرست نوشته شده‌اند، دلیل نادرستی را بیان کرده، پاسخ صحیح تفریق را بیابید.
 $۷/۹۴۷ - ۰/۴۲۳ = ۳/۷۱۷$ $۳۴۲/۶ - ۰/۳۷ = ۳۳۸/۹$ $۷ - ۲/۹۱ = ۵/۹۱$

۱۵۸ در یک قنادی ۵۰ کیلوگرم شکر خریداری شده بود و در پایان هفته ۱۲/۶۳۲ کیلوگرم از آن باقی مانده بود. مقدار شکر مصرفی در این هفته چند کیلوگرم و چند گرم بوده است؟

درسنامه ۴

www.mamplus.com

ضرب اعداد اعشاری

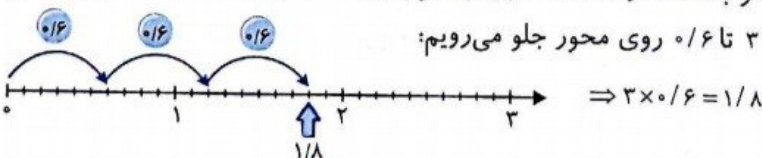
در ضرب دو یا چند عدد، به عددهایی که در هم ضرب می‌شوند، عامل‌های ضرب و به حاصل آن‌ها حاصل ضرب می‌گوییم.

مثال: $۳ \times ۷ = ۲۱$ ⇒ ۳ و ۷ عامل‌های ضرب هستند.

ضرب یک عدد در عدد اعشاری

برای محاسبه‌ی ضرب یک عدد در یک عدد اعشاری از یکی از روش‌های زیر عمل می‌کنیم:

روش اول (رسم محور): روی محور به تعداد عدد ضرب شده در عدد اعشاری و هر بار به‌اندازه‌ی عدد اعشاری پیش می‌رویم. مثلاً برای محاسبه‌ی $۳ \times ۰/۶$ ، به‌اندازه‌ی ۳ تا $۰/۶$ روی محور جلو می‌رویم:

$۳ \times ۰/۶ = ۰/۶ + ۰/۶ + ۰/۶ = ۱/۸$

از روی هر ضرب می‌توانیم یک جمع بنویسیم، با توجه به محور بالا داریم:

روش دوم (رسم شکل): واحدهایی را در نظر می‌گیریم که به ۱۰۰ قسمت تقسیم شده‌اند، به تعداد عدد ضرب شده در عدد اعشاری و هر بار به‌اندازه‌ی عدد اعشاری از شکل را رنگ می‌کنیم:

مثال: $۴ \times ۰/۱۵ = ?$

$۰/۱۵ + ۰/۱۵ + ۰/۱۵ + ۰/۱۵ = ۰/۶۰ \Rightarrow ۴ \times ۰/۱۵ = ۰/۶۰$

ضرب یک عدد اعشاری در یک عدد اعشاری

روتر اول: ابتدا عددهای اعشاری را به صورت کسر می‌نویسیم و ضرب را انجام می‌دهیم و کسر به دست آمده را دوباره به

مثال: $0.3 \times 0.66 = \frac{3}{10} \times \frac{66}{100} = \frac{198}{1000} = 0.198$

عدد اعشاری تبدیل می‌کنیم:

روتر دوم: حاصل ضرب دو عدد را بدون در نظر گرفتن ممیز حساب می‌کنیم و به اندازه‌ی مجموع تعداد رقم‌های اعشاری دو عدد در حاصل ضرب ممیز قرار می‌دهیم.

مثال ۱:

$$\begin{array}{r} 6/21 \\ \times 4/7 \\ \hline 2447 \\ + 24840 \\ \hline 29187 \end{array}$$

۳ رقم اعشار ← ۲۹/۱۸۷

مثال ۲:

$$\begin{array}{r} 0/144 \\ \times 0/25 \\ \hline 720 \\ + 2880 \\ \hline 3600 \end{array}$$

۵ رقم اعشار ← ۰/۳۶۰۰

نکته: در مثال ۲ دقت کنید که چون تعداد رقم‌های اعشاری ۵ تا است و تعداد رقم‌های عدد حاصل ضرب کم‌تر است پشت عدد، یک صفر اضافه می‌کنیم.

www.mamplus.com

برای پنجره‌ای به شکل مستطیل، شیشه‌ای به طول $1/2$ و عرض $0/85$ متر لازم است.

(آ) مساحت شیشه‌ی مورد نیاز برای این پنجره چه قدر است؟ (ب) مساحت ۳ شیشه با همین اندازه‌ها چه قدر است؟

(ب)

$$\begin{array}{r} 1/020 \\ \times 3 \\ \hline 3/060 \end{array}$$

۳ رقم اعشار ← ۳/۰۶۰

(آ) پاسخ: (آ) عرض $\times$ طول = مساحت مستطیل

$$\begin{array}{r} 0/85 \\ \times 1/2 \\ \hline 425 \\ + 850 \\ \hline 1020 \end{array}$$

۳ رقم اعشار ← ۱/۰۲۰
مساحت شیشه

نکته: برای ضرب کردن عدد اعشاری در عددی که سمت راست آن رقم‌های صفر وجود دارد، می‌توانیم ضرب را بدون در نظر گرفتن صفرها و ممیزها انجام دهیم و سپس به تعداد صفرها از تعداد رقم‌های اعشاری کم می‌کنیم و در حاصل ضرب ممیز قرار می‌دهیم.

مثال: $300 \times 0/112 = ?$ **روتر اول:**

$$\begin{array}{r} 300 \times 0/112 = 33/600 \\ \downarrow \\ 300 \times 112 = 33600 \end{array}$$

روتر دوم:

$$\begin{array}{r} 300 \times 0/112 = 33/6 \\ \downarrow \\ 3 \times 112 = 336 \end{array}$$

حاصل ضرب‌های زیر را به دست آورید.

(پ) $200 \times 0/073$

$$\begin{array}{r} 200 \times 0/073 = 0/05500 = 0/055 \\ \downarrow \\ 200 \times 73 = 14600 \\ \downarrow \\ 2 \times 73 = 146 \end{array}$$

روش دوم: $200 \times 0/073 = 14/6$

(آ) $1/7 \times 0/08$

(پ) روش اول: $200 \times 0/073 = 14/600$

$$\begin{array}{r} 1/7 \times 0/08 = 0/136 \\ \downarrow \\ 17 \times 8 = 136 \\ \downarrow \\ 200 \times 73 = 14600 \end{array}$$

خودت حل کن... با پاسخ کامل

۵۹

جاهای خالی را با عدد یا یک کلمه‌ی مناسب پر کنید.

به عددهایی که در هم ضرب می‌شوند ..... و به حاصل آن‌ها ..... می‌گوییم.

جرم یک توپ بدمینتون ۰/۳ گرم است. جرم ۶ توپ بدمینتون ..... گرم می‌شود.

برای ضرب دو عدد اعشاری، ابتدا باید آن دو عدد را بدون توجه به ..... در هم ضرب کنیم و سپس با توجه به تعداد رقم‌های اعشاری عامل‌های ضرب، از سمت ..... در حاصل ضرب ممیز می‌گذاریم.

۶۰

حاصل ضرب‌های زیر را با روش خواسته شده به‌دست آورید.

📦 4×0.9 (رسم محور)

📦 8×0.18 (رسم شکل)

۶۱

حاصل ضرب‌های زیر را به‌دست آورید.

📦 $3/5 \times 21/2$

📦 $14/7 \times 1/62$

📦 $13/0.8 \times 11/55$

📦 $1/645 \times 4/4$

۶۲

حاصل ضرب‌های زیر را با تبدیل به کسر به‌دست آورید.

📦 $0.15 \times 6/72$

📦 0.4×0.625

📦 $3/25 \times 0.068$

📦 $2/25 \times 0.372$

۶۳

حاصل ضرب‌های زیر را به‌دست آورید.

📦 5000×0.03

📦 0.8×200

📦 0.004×250

📦 $0.7 \times 400 \times 0.9$

۶۴

برای هر حاصل ضرب، عامل‌های ضرب متفاوتی بنویسید.

📦 $\square \times \square = 0.8$

📦 $\square \times \square = 0.63$

۶۵

هر یک از عددهای مقابل چند برابر عدد $37/12$ هستند؟

$371/2, 0.3712, 37120, 3712, 3/712$

۶۶

در جاهای خالی عدد مناسب بنویسید.

📦 $(2 \times 10) + (3 \times 1) + (4 \times 0.001) = \square$

📦 $(6 \times 1) + (\square \times 8) = 6/8$

📦 $(7 \times 10) + (4 \times \square) + (\square \times 0.01) + (3 \times 0.001) = 70.493$

۶۷

حاصل عبارت‌های زیر را بیابید.

📦 $(54/96 - 49/89) + (200 \times 0.04)$

📦 $(146/85 \times 2/8) + (59/975 \times 0.4)$

۶۸

حاصل ضرب‌های زیر را به‌طور تقریبی بیابید. (با دو روش)

📦 $6/9 \times 0.78$

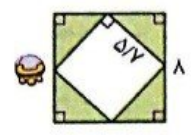
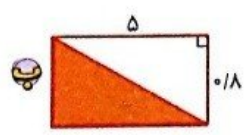
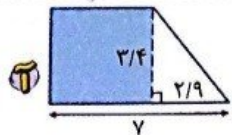
📦 $21/83 \times 17/11$

📦 $2/15 \times 24/9$

📦 0.9×700

۶۹

در هر شکل، مساحت قسمت رنگی را به‌دست آورید.

مواد	سدیم	جربی	کلسترول	برونئین
مقدار (گرم)	۳/۴۶	۲/۱۵۲	۰/۱۶	۳۸

۷۰ روی یک بسته‌ی ماست اطلاعات مقابل نوشته شده است. اگر فردی ۱۰ بسته از این ماست استفاده کند، چه قدر از هر یک از این مواد وارد بدن او می‌شود؟

نام جنس	قیمت هر کیلوگرم به تومان	خرید به کیلوگرم
پياز	۱۸۰۰	۴/۵
سیب زمینی	۲۲۴۰	۳/۷۵
گوجه فرنگی	۳۱۸۰	۲/۶۵

۷۱ سارا می‌خواهد به مادرش در حساب کردن هزینه‌ی خرید امروزش کمک کند. مادر سارا به او یک لیست به صورت مقابل می‌دهد. مادر سارا چند تومان خرید کرده است؟

www.mamplus.com

خودت حل کن... با پاسخ آخر

۷۲ حاصل ضرب‌های زیر را با روش خواسته شده بیابید.
 (رسم محور) $۸ \times ۰/۴$ (رسم محور) $۵ \times ۰/۳$ (رسم شکل) $۴ \times ۰/۲۶$ (رسم شکل) $۳ \times ۰/۳۲$

۷۳ حاصل ضرب‌های زیر را به دست آورید.
 $۵/۶ \times ۳۲/۷$ $۱۴/۸ \times ۶/۰۹$ $۱۳/۱۴ \times ۲۱/۹$ $۱/۴۱۶ \times ۲/۵$

۷۴ حاصل ضرب‌های زیر را با تبدیل به کسر بیابید.
 $۰/۱۷ \times ۱۲/۶$ $۱/۵ \times ۷/۱۲۶$ $۳۲/۵ \times ۱/۲۱۴$ $۱۴/۳ \times ۲۵/۷۳$

۷۵ حاصل ضرب‌های زیر را بیابید.
 $۴۰۰۰ \times ۰/۰۰۴$ $۰/۲۵ \times ۷۰۰$ $۰/۰۰۶ \times ۷/۵$ $۰/۰۴ \times ۰/۱۲۵ \times ۶۰۰$

۷۶ برای هر حاصل ضرب، ۳ جفت عامل ضرب متفاوت بنویسید.
 $\square \times \square = ۰/۶$ $\square \times \square = ۱/۴$ $\square \times \square = ۰/۴۵$

۷۷ در جاهای خالی عدد مناسب بنویسید.
 $(۹ \times ۱۰) + (۶ \times \text{●}) + (۳ \times \text{□}) = ۹۰/۶۰۳$ $(۴ \times ۱) + (۵ \times \text{●}) + (۷ \times \text{□}) = ۴/۰۵۷$

۷۸ حاصل عبارت‌های زیر را بیابید.
 $(۶۳/۲۹۱ + ۲۷/۱۴) - (۰/۰۰۹ \times ۴۰۰)$ $(۳۲/۴۵ \times ۷/۶۴) - (۲/۵ \times ۰/۱۵)$

۷۹ زمین اتاق امیرمحمد به شکل مستطیل و به ابعاد $۳/۴۹$ و $۵/۷$ متر می‌باشد. او می‌خواهد یک فرش به ابعاد $۳/۴$ و $۳/۹۷$ متر در اتاقش پهن کند. حساب کنید بعد از انداختن این فرش در اتاق امیرمحمد، چه قدر از کف اتاق بدون فرش خواهد ماند؟

پایخ پرش های فصل ۵

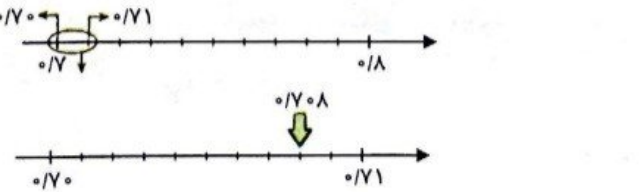
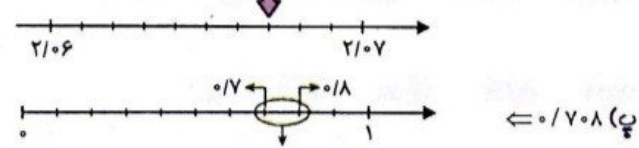
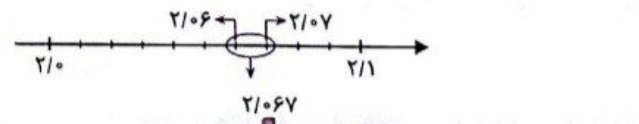
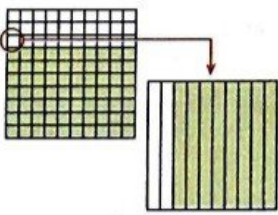
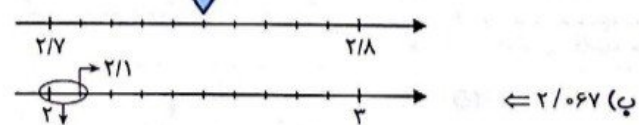
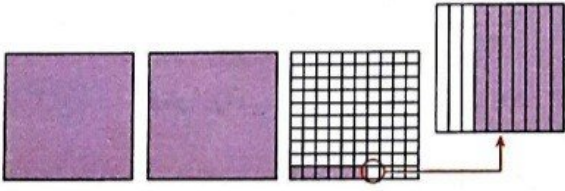
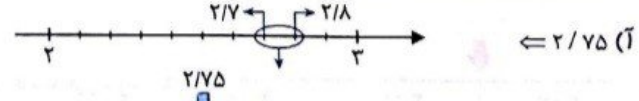
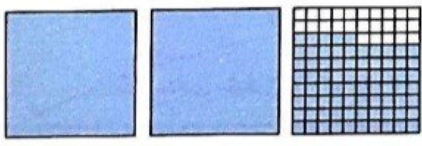
۱ (آ) نادرست است. زیرا عدد سی و هفت صدم به صورت $\frac{۰}{۲۷}$ نوشته می شود. داریم: سی عدد صحیح و هفت صدم $\Rightarrow \frac{۳۰}{۰۷}$
 (ب) درست است، زیرا دو و نه صد و سی هزارم به صورت $\frac{۲}{۹۳۰}$ نوشته می شود و $\frac{۲}{۹۳۰} = \frac{۲}{۹۳}$
 (پ) نادرست است. زیرا $\frac{۹}{۰۱}$ تا $\frac{۰}{۰۹}$ می شود $\frac{۰}{۰۹}$ و $\frac{۷}{۰۱}$ تا $\frac{۰}{۰۷}$ می شود $\frac{۰}{۰۷}$ و داریم $\frac{۰}{۰۷} > \frac{۰}{۰۹}$
 (ت) نادرست است. رقم ۹ در کمترین مرتبهی این عدد یعنی مرتبهی هزارم قرار دارد.
 (ث) نادرست است. زیرا $\frac{۶}{۰۱}$ تا دهم می شود $\frac{۶۰۰}{۰۱}$ تا هزارم (چون $\frac{۰}{۰۱}$ برابر است با $\frac{۱۰۰}{۰۰۱}$) پس $\frac{۷۰}{۰۱}$ تا هزارم و $\frac{۶۰۰}{۰۱}$ تا هزارم می شود $\frac{۶۷۰}{۰۱}$

www.mamplus.com

۲ (آ) $\frac{۱۰}{۰۱}$ تا صدم و $\frac{۱۰۰۰}{۰۱}$ تا هزارم
 (ب) $\frac{۰}{۰۲۵}$
 (ت) $\frac{۸}{۰۱}$ تا $\frac{۷}{۰۱}$ و $\frac{۰}{۰۱}$ تا $\frac{۴}{۰۰۱}$
 (ج) $\frac{۶۳۰۴}{۰۱}$ زیرا $\frac{۶}{۰۱}$ یعنی ۶ واحد کامل (هر واحد ۱۰۰۰ تا هزارم است) و $\frac{۳۰۴}{۰۱}$ هزارم، پس $\frac{۶}{۰۱} + \frac{۳۰۴}{۰۱} = \frac{۶۳۰۴}{۰۱}$ تا هزارم

۳ (آ) $\frac{۳۰}{۰۱}$ سانتی متر، زیرا $\frac{۰}{۰۳}$ متر یعنی ۳۰ سانتی متر $\frac{۰}{۰۱}$ متر = ۱ سانتی متر یعنی ۳۰ سانتی متر
 (ب) $\frac{۷۹}{۰۱}$ سانتی متر و $\frac{۶}{۰۱}$ میلی متر (۱ سانتی متر = $\frac{۰}{۰۱}$ متر) و $\frac{۷۹}{۰۱}$ تا $\frac{۰}{۰۱}$ متر و $\frac{۶}{۰۰۰۱}$ تا $\frac{۰}{۰۰۰۱}$ متر $\Rightarrow \frac{۰}{۰۷۹۶}$ متر
 (پ) $\frac{۳}{۰۱}$ متر و $\frac{۷۶}{۰۱}$ سانتی متر یا $\frac{۳۷۶}{۰۱}$ سانتی متر

(ت) $\frac{۰}{۹۲۱}$ متر یعنی $\frac{۹۲۱}{۰۰۰۱}$ تا $\frac{۰}{۰۰۰۱}$ متر $\frac{۰}{۰۰۰۱}$ متر = ۱ میلی متر $\frac{۹۲۱}{۰۰۰۱}$ میلی متر = ۱۰ میلی متر = ۱ سانتی متر $\frac{۹۲}{۰۱}$ سانتی متر و $\frac{۱}{۰۱}$ میلی متر
 (ث) $\frac{۰}{۰۶۱}$ کیلوگرم یعنی $\frac{۶۱}{۰۰۰۱}$ تا $\frac{۰}{۰۰۰۱}$ کیلوگرم $\frac{۰}{۰۰۰۱}$ کیلوگرم = ۱ گرم $\frac{۶۱}{۰۰۰۱}$ گرم
 (ج) $\frac{۴۲۶۱}{۰۱}$ گرم یعنی $\frac{۴}{۰۰۰۰۱}$ تا $\frac{۱۰۰۰}{۰۰۰۰۱}$ گرم و $\frac{۲۶۱}{۰۰۰۱}$ تا $\frac{۴}{۰۰۰۰۱}$ کیلوگرم $\frac{۴}{۰۰۰۰۱}$ کیلوگرم = ۴ کیلوگرم

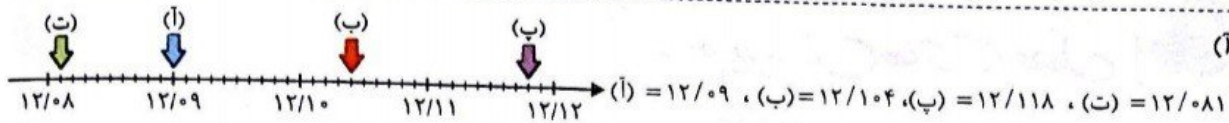

(پ) $0.702 \leftarrow$ هفتصد و دو هزارم

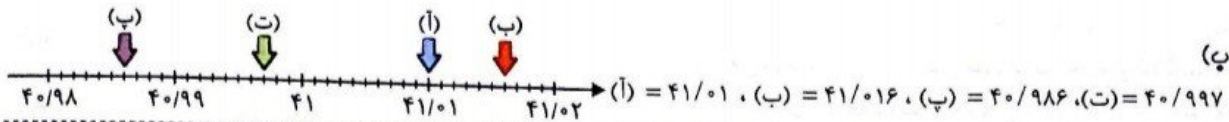
(آ) $1/1003 \leftarrow$ یک و سه هزارم

۵

(آ)

۶

(پ)

www.mamplus.com

۷

دهگان	یکان	دهم	صدم	هزارم
	۰	۳	۰	۴

 $\Rightarrow 0.304 \Rightarrow$ ارزش مکانی رقم ۳، دهم است.

(آ)

دهگان	یکان	دهم	صدم	هزارم
	۳	۰	۲	۰

 $\Rightarrow 3/02 \Rightarrow$ ارزش مکانی رقم ۳، یکان است.

(پ)

دهگان	یکان	دهم	صدم	هزارم
	۰	۱	۰	۳

 $\Rightarrow 0.103 \Rightarrow$ ارزش مکانی رقم ۳، هزارم است.

(پ)

$\frac{981}{1000} = 0.981$ و $\left\{ \begin{array}{l} \text{گسترده‌ی اعشاری: } 0.9 + 0.08 + 0.001 \\ \text{گسترده‌ی کسری: } \frac{9}{10} + \frac{8}{100} + \frac{1}{1000} \end{array} \right.$ (پ) $15 \frac{761}{1000} = 15.761$ و $\left\{ \begin{array}{l} \text{گسترده‌ی اعشاری: } 15 + 0.7 + 0.06 + 0.001 \\ \text{گسترده‌ی کسری: } 15 + \frac{7}{10} + \frac{6}{100} + \frac{1}{1000} \end{array} \right.$ (آ)

۸

$3 \frac{5}{1000} = 3.005$ و $\left\{ \begin{array}{l} \text{گسترده‌ی اعشاری: } 3 + 0.005 \\ \text{گسترده‌ی کسری: } 3 + \frac{5}{1000} \end{array} \right.$ (ب) $2 \frac{98}{1000} = 2.098$ و $\left\{ \begin{array}{l} \text{گسترده‌ی اعشاری: } 2 + 0.09 + 0.008 \\ \text{گسترده‌ی کسری: } 2 + \frac{9}{100} + \frac{8}{1000} \end{array} \right.$ (پ)

(پ) $70/008$

(آ) 0.639

۹

(ب) $0.6 + 0.009 = 0.609$

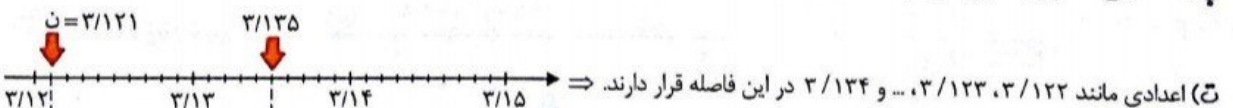
(پ) $5 + 0.03 + 0.2 + 0.001 = 5.231$

(آ) $3/148 = 3.148$, (ی) $3/121 = 3.121$ و (ن) $3/093 = 3.093$

۱۰

(پ) $3/093 < 3/121 < 3/148$

(پ) عددهایی که روی محور بین دو نقطه‌ی (ن) و (ی) قرار می‌گیرند جواب این سؤال هستند، مانند: $3/122, 3/124, \dots, 3/147$

هر یک از اعداد این فاصله جواب هستند.

(ب) $760/09$

(پ) $760/3$

(پ) 0.042

(آ) $12/943$

۱۱

مقایسه: $0.042 < 12/943 < 760/09 < 760/3$

(آ) روتر اول: می‌توانیم بنویسیم $13/5 = 13/500$ و $13/6 = 13/600$ بنابراین:

۱۲

$13/500 < 13/501 < 13/502 < 13/503 < 13/504 < 13/600$

روتر دوم: می‌توانیم بنویسیم $13/5 = 13/50$ و $13/6 = 13/60$ بنابراین:

$13/50 < 13/51 < 13/52 < 13/53 < 13/54 < 13/60$

(پ) $0.72 = 0.720$ و $0.82 = 0.820$ بنابراین: $0.9 = 0.900$, $7/2 = 7/200$, $0.87 = 0.870$, $0.8 = 0.800$

$0.72 < 0.720 < 0.799 < 0.800 < 0.814 < 0.82 < 0.87 < 0.900 < 7/2$

(پ) $17/4 = 17/40$

(پ) $22/968 < 22/991$

(آ) $0.1 > 0.001$

۱۳

$15/004 > 14/099$

(ب) داریم: $14 \frac{99}{1000} = 14.099$ و $15 \frac{4}{1000} = 15.004$ پس:

۱۴

آ) $1/62$ متر

ب) $0/573$ میلی متر

پ) کیف امیر $4/8$ و کیف محمد $5/1$ کیلوگرم است.

ت) 4 میلی متر، 40 تا $0/1$ میلی متر است.

۱۵

آ) $0/30$

ب) $49/71$

پ) 3 تا یکی 9 و $0/1$ تا 4 و $0/001$

ت) 2005 تا $0/001$

ث) 6000 تا هزارم یا 60 تا دهم

ج) $3/72$

چ) 31 متر و 6 سانتی متر یا 3106 سانتی متر

ح) $0/256$

خ) 5

۱۶

آ) $3/84$

ب) $2/233$

پ) $1/093$

ت) $0/609$

ث) $0/061$

ج) $0/02$

ح) $0/71$

ج) $3/095$

نمایش روی محور و در جدول ارزش مکانی به عهده‌ی دانش‌آموز

مقایسه: $0/02 < 0/061 < 0/609 < 0/71 < 1/093 < 2/233 < 3/095 < 3/84$

۱۷

آ)

یک و سی و یک هزارم $\Rightarrow 1/031$

ب)

نهد و هشتاد و چهار هزارم $\Rightarrow 0/984 = 984$. یک و چهار هزارم $\Rightarrow 1/004 = 44$. یک و یک صدم $\Rightarrow 1/01 = 1$ ؟

۱۸

آ)

$0/71, 0/72, 0/73, 0/74, \dots, 0/79$ یا $0/701, 0/702, 0/703, 0/704, 0/705, \dots, 0/799$

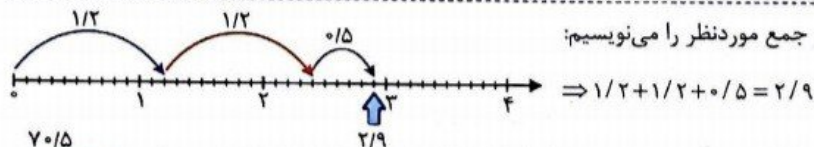
ب)

$1/031, 1/032, 1/033, 1/034, 1/035, \dots, 1/039$

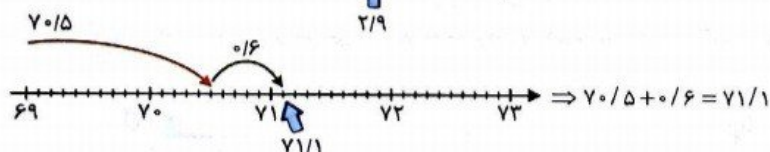
۱۹

آ)

عدد مربوط به هر حرکت را مشخص کرده و جمع موردنظر را می‌نویسیم:

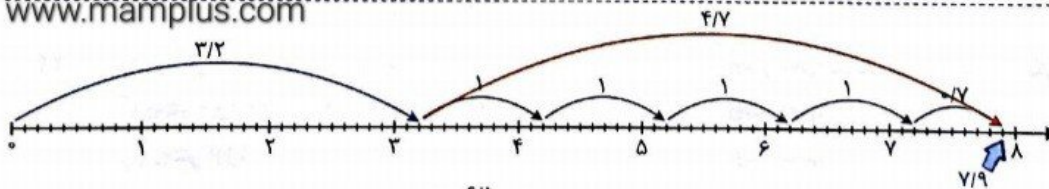
ب)

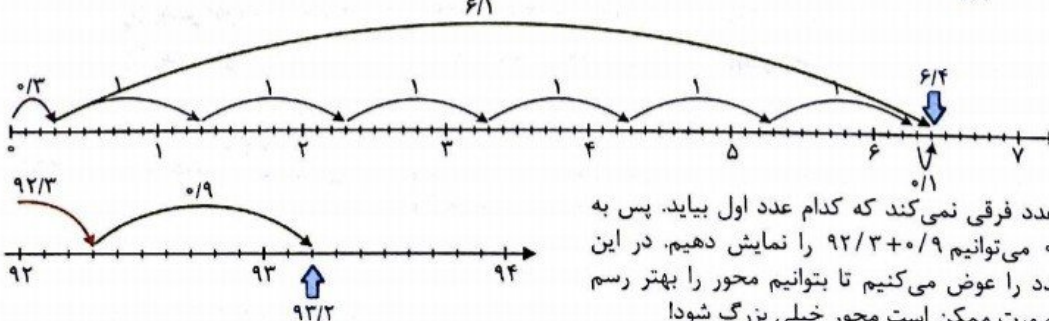
www.mamplus.com

۲۰

آ)

ب)

پ) در جمع دو عدد فرقی نمی‌کند که کدام عدد اول بیاید. پس به جای $0/9 + 92/3$ می‌توانیم $92/3 + 0/9$ را نمایش دهیم. در این سؤال جای دو عدد را عوض می‌کنیم تا بتوانیم محور را بهتر رسم کنیم. در غیر این صورت ممکن است محور خیلی بزرگ شود!

۲۱

آ)

مرحله‌ی (۱)

صدم	دهم	یکان	دهگان
	۲	۱	۳
			۰
			۳

مرحله‌ی (۲)

صدم	دهم	یکان	دهگان
	۲	۱	۳
			۰
			۳

مرحله‌ی (۳)

صدم	دهم	یکان	دهگان
	۲	۱	۳
			۰
			۳

مرحله‌ی (۴)

صدم	دهم	یکان	دهگان
۰	۲	۱	۳
۲			۰
۲			۳

$\Rightarrow$ جواب = $31/22$

مرحله (۱)

دهگان	یکان	دهم	صدم	هزارم
۴	۷	۰	۱	
+	۰	۰	۰	۱
۴	۷	۰	۱	۱

مرحله (۲)

دهگان	یکان	دهم	صدم	هزارم
۴	۷	۰	۱	۱
+	۰	۰	۰	۱
۴	۷	۰	۱	۱

(ب)

مرحله (۳)

دهگان	یکان	دهم	صدم	هزارم
۴	۷	۰	۱	۱
+	۰	۰	۰	
۴	۷	۰	۱	۱

مرحله (۴)

دهگان	یکان	دهم	صدم	هزارم
① ۴	۷	۰	۱	۱
+	۰	۰	۰	
۵	۳	۰	۱	۱

مرحله (۵)

دهگان	یکان	دهم	صدم	هزارم
۵	۳	۰	۱	۱
+	۳	۰	۰	
۸	۳	۰	۱	۱

⇒ جواب = ۸۳/۰۱۱

یکان	دهم	صدم	هزارم
۳	۷	۲	۱
+	۰	۰	۳
۳	۷	۲	۴

یکان	دهم	صدم	هزارم
۳	۷	۲	۴
+	۰	۰	۰
۳	۷	۲	۴

یکان	دهم	صدم	هزارم
۳	۷	۹	۴
+	۰	۰	۰
۳	۷	۹	۴

۲۲

یکان	دهم	صدم	هزارم
۳	۹	۹	۴
+	۴	۰	۰
۷	۹	۹	۴

⇒ ۳/۷۲۱ + ۴/۲۷۳ = ۷/۹۹۴

www.mamplus.com

عددها را طوری زیر هم می‌نویسیم که ممیزها زیر هم باشند. به این ترتیب رقم‌هایی که ارزش مکانی یکسانی دارند زیر هم قرار می‌گیرند.

①
۰۰۳/۹۰۰
۰۱۴/۲۲۰ (ب)
+ ۱۱۰/۸۹۱

۱۲۹/۰۱۱

①
۰۳/۰۲۰
+ ۱۲/۴۸۱ (پ)

۱۵/۵۰۱

①
۲۷/۱۰۰
+ ۴/۴۹۱ (ب)

۳۱/۵۹۱

①
۲/۷۰۴
+ ۵/۰۲۰ (آ)

۷/۷۲۴

۲۳

روتر دوم: تقریب به نزدیک‌ترین یکی

روتر دوم: ۶۵/۰۱۹ + ۴۸/۲۷۹ = ۶۵ + ۴۸ = ۱۱۳

روتر دوم: ۰/۱۲۱ + ۰/۷۳۲ = ۰ + ۰ = ۰

روتر دوم: ۱۲/۸۳۷ + ۱۴/۲ + ۶/۷۹۴ = ۱۳ + ۱۴ + ۷ = ۳۴

روتر دوم: ۱۰/۵۲ + ۱۹/۸۰۹ + ۰/۲۹۴ = ۱۱ + ۲۰ + ۰ = ۳۱

روتر اول: تقریب با حذف ارقام اعشاری

روتر اول: ۶۵/۰۱۹ + ۴۸/۲۷۹ = ۶۵ + ۴۸ = ۱۱۳

روتر اول: ۰/۱۲۱ + ۰/۷۳۲ = ۰ + ۰ = ۰

روتر اول: ۱۲/۸۳۷ + ۱۴/۲ + ۶/۷۹۴ = ۱۲ + ۱۴ + ۶ = ۳۲

روتر اول: ۱۰/۵۲ + ۱۹/۸۰۹ + ۰/۲۹۴ = ۱۰ + ۱۹ + ۰ = ۲۹

۲۴

①
۷/۹۱۰
+ ۲/۶۲۶

۱۰/۵۳۶

①
۲/۶۲۶
+ ۱۳/۱۳۶

۱۵/۷۶۲

①
۶/۰۲
+ ۱/۸۹

۷/۹۱

①
۱/۸۹
+ ۰/۷۳۶

۲/۶۲۶

①
۰/۷۳۶
+ ۱۲/۴۰۰

۱۳/۱۳۶

۲۵

①
۱۰/۵۳۶
+ ۱۵/۷۶۲

۲۶/۲۹۸

۲۶/۲۹۸
۱۰/۵۳۶ ۱۵/۷۶۲
۷/۹۱ ۲/۶۲۶ ۱۳/۱۳۶
۶/۰۲ ۱/۸۹ ۰/۷۳۶ ۱۲/۴

تقریب با حذف اعشار: ۱ → +۲ → ۳ → +۲ → ۵ → +۲ → ۷

تقریب به نزدیک‌ترین یکی: ۱ → +۳ → ۴ → +۳ → ۷ → +۳ → ۱۰

مقدار دقیق: ۱/۰۱ → +۲/۹۹۹ → ۴/۰۰۹ → +۲/۹۹۹ → ۷/۰۰۸ → +۲/۹۹۹ → ۱۰/۰۰۷

①
۱/۰۱۰
+ ۲/۹۹۹

۴/۰۰۹

①
۴/۰۰۹
+ ۲/۹۹۹

۷/۰۰۸

①
۷/۰۰۸
+ ۲/۹۹۹

۱۰/۰۰۷

۲۶

۲۷

باید طول همه‌ی اضلاع را با هم جمع کنیم:

$$\begin{array}{r} 3/700 \\ 3/700 \\ 1/012 \text{ (پ)} \\ + 1/012 \\ \hline 9/424 \end{array} \quad \begin{array}{r} 4/003 \\ 4/003 \\ 2/100 \text{ (پ)} \\ + 2/100 \\ \hline 12/206 \end{array} \quad \begin{array}{r} 3/007 \\ 2/020 \\ + 5/100 \text{ (آ)} \\ \hline 10/127 \end{array}$$

توجه در مستطیل و متوازی‌الاضلاع، اضلاع روبه‌رو با هم برابر هستند.

۲۸

(آ) این دانش‌آموز عددها را از سمت راست زیر هم قرار داده و جمع را انجام داده است:

$$\begin{array}{r} 1/2 \\ + 13/799 \\ \hline 13/811 \end{array}$$

اما روش او غلط است. چون باید ممیزها را زیر هم قرار می‌داد و عددها را طوری می‌نوشت که رقم‌های دهم زیر هم، ارقام صدم زیر هم

و ... قرار می‌گرفتند:

$$\begin{array}{r} 1/200 \\ + 13/799 \\ \hline 14/999 \end{array}$$

(پ) این بار دانش‌آموز رقم‌ها را از سمت چپ زیر هم قرار داده و جمع را انجام داده است. که این هم غلط است:

$$\begin{array}{r} 2/6 \\ + 14/251 \\ \hline 40/251 \end{array} \quad \begin{array}{r} 2/600 \\ + 14/251 \\ \hline 16/851 \end{array}$$

www.mamplus.com

۲۹

(آ) $0/5 + 2/1 = 2/6$

(پ) $33/7 + 1/1 = 34/8$

۳۰

رسم محور به عهده‌ی دانش‌آموز

(آ) $7/8$ (پ) $7/4$ (ب) $4/8$ (ج) $63/7$

۳۱

(آ) $79/331$ (پ) $9/532$ (ب) $10/632$

۳۲

(آ) $78/161$ (پ) $18/02$ (ب) $23/299$ (ج) $9/612$

۳۳

(آ) ۲۵: تقریب با حذف اعشار و ۲۷: تقریب به نزدیک‌ترین یکی

(پ) ۲۶: تقریب با حذف اعشار و ۲۷: تقریب به نزدیک‌ترین یکی

(ب) ۲۷: تقریب با حذف اعشار و ۲۹: تقریب به نزدیک‌ترین یکی

(ج) ۴۱: تقریب با حذف اعشار و ۴۲: تقریب به نزدیک‌ترین یکی

۳۴

$19/522$ متر

۳۵

$$\begin{array}{r} 1910 \\ \times 76 \\ \hline 11460 \\ + 13270 \\ \hline 145360 \end{array}$$

(پ) $0/76$ زیرا: $0/76$

(آ) 20.930

مرحله‌ی (۱)

دهگان	یکان	دهم	صدم	هزارم
۲	۴	۲		
۰	۶			
۱	۸	۲		

مرحله‌ی (۲)

دهگان	یکان	دهم	صدم	هزارم
۱	۸	۲		
۰	۰	۹		
۱	۷	۳		

مرحله‌ی (۳)

دهگان	یکان	دهم	صدم	هزارم
۱	۷	۳	۰	
۰	۰	۰	۴	
۱	۷	۲	۶	

مرحله‌ی (۴)

دهگان	یکان	دهم	صدم	هزارم
۱	۷	۲	۶	۰
۰	۰	۰	۰	۲
۱	۷	۲	۵	۸

$\Rightarrow$ جواب = $17/258$

مرحله (۱)

دهگان	یکان	دهم	صدم	هزارم
۶	۴	۷	۸	۲
-				۱
۶	۴	۷	۸	۱

مرحله (۲)

دهگان	یکان	دهم	صدم	هزارم
۶	۴	۷	۸	۱
-				۵
۶	۴	۷	۳	۱

(ب)

مرحله (۳)

دهگان	یکان	دهم	صدم	هزارم
۶	۴	۷	۳	۱
-				۲
۶	۴	۵	۳	۱

مرحله (۴)

دهگان	یکان	دهم	صدم	هزارم
۶	۴	۵	۳	۱
-				۳
۶	۱	۵	۳	۱

مرحله (۵)

دهگان	یکان	دهم	صدم	هزارم
۶	۱	۵	۳	۱
-				۲
۴	۱	۵	۳	۱

⇒ جواب = ۴۱/۵۳۱

دهگان	یکان	دهم	صدم	هزارم
۳	۸	۱۰	۳	۱۲
-	۳	۹	۴	۲
۰	۵	۱	۱	۹
		۹	۲	۳

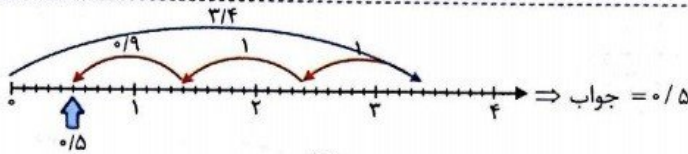
(ب)

دهگان	یکان	دهم	صدم	هزارم
۰	۱۱	۱۵	۱۳	۹
-	۰	۶	۳	۵
۰	۸	۷	۴	۴
	۳	۸	۹	۴

(آ)

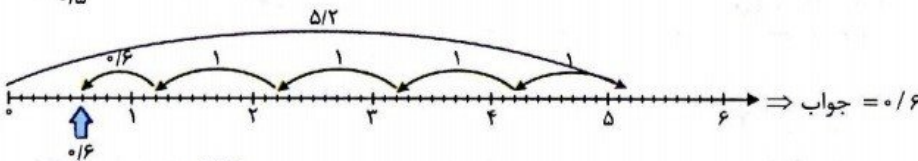
۳۷

www.mamplus.com

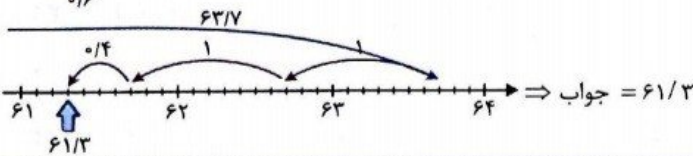

(آ)

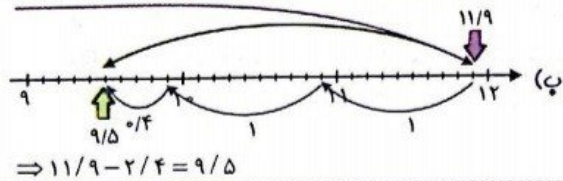
۳۸

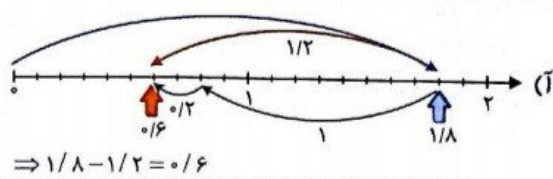
(ب)

(ب)

(ب)

(آ)

۳۹

$$\begin{array}{r} 1511 \\ 2 \overline{) 3022} \\ \underline{2} \\ 0 \\ \underline{0} \\ 0 \\ \underline{0} \\ 0 \\ \underline{0} \\ 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 117 \quad 212 \\ 1 \overline{) 224} \\ \underline{1} \\ 1 \\ \underline{1} \\ 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4 \quad 14 \\ 5 \overline{) 70} \\ \underline{20} \\ \underline{50} \\ \underline{20} \\ 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 20/87 \\ -10/24 \\ \hline 10/53 \end{array}$$

۴۰

$$\begin{array}{r} 81513 \\ \cancel{8} \cancel{1} \cancel{5} \cancel{1} \cancel{3} \\ - 894 \\ \hline 69 \\ 091110 \\ \cancel{8} \cancel{1} \cancel{5} \cancel{1} \cancel{3} \\ - 721 \\ \hline 299 \\ 210 \\ \cancel{8} \cancel{1} \cancel{5} \cancel{1} \cancel{3} \\ - 1400 \\ \hline 1609 \end{array}$$

(آ) ۹۶۳ تا هزارم و ۸۹۴ تا هزارم پس اختلاف آن‌ها برابر است با ۶۹ تا هزارم یعنی ۰.۰۶۹

۴۱

(ب) ۱/۰۲ یعنی ۱۰۲۰ تا هزارم و ۷۲۱ تا هزارم پس اختلاف آن‌ها برابر است با ۲۹۹ تا هزارم یعنی ۰.۲۹۹

(ب) ۳/۰۰۹ یعنی ۳۰۰۹ تا هزارم و ۱/۴ یعنی ۱۴۰۰ تا هزارم پس اختلاف آن‌ها برابر است با ۱۶۰۹ تا هزارم یعنی ۰.۱۶۰۹

۴۲) دانش‌آموز بدون توجه به ممیزها، عددها را از سمت چپ زیر هم مرتب کرده و تفریق را انجام داده است که نادرست می‌باشد. در انجام تفریق عددهای اعشاری باید ممیزها زیر هم قرار بگیرند.

$$\begin{array}{r} 9/435 \\ -0/869 \\ \hline 0/745 \quad \times \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8 \ 131215 \\ \cancel{8} / \cancel{1} / \cancel{3} / \cancel{1} / \cancel{2} / \cancel{1} / \cancel{5} \\ -0/869 \\ \hline 8/566 \quad \checkmark \end{array}$$

پ) دانش‌آموز بدون توجه به ممیزها، عددها را از سمت چپ زیر هم مرتب کرده و تفریق را انجام داده است که نادرست است.

$$\begin{array}{r} 598/2 \\ -0/247 \\ \hline 0/3512 \quad \times \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7 \ 11910 \\ 59 \cancel{8} / \cancel{2} / \cancel{0} / \cancel{0} \\ -0/247 \\ \hline 597/953 \quad \checkmark \end{array}$$

پ) دانش‌آموز قسمت صحیح عددها را از هم کم کرده است که نادرست است. داریم:

$$\begin{array}{r} 4 \ 910 \\ \cancel{4} / \cancel{9} / \cancel{1} / \cancel{0} \\ -4/36 \\ \hline 0/64 \end{array}$$

www.mamplus.com

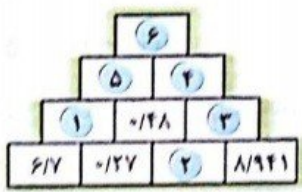
پ) $6/485$

$$\begin{array}{r} 6/485 \\ -5/293 \\ \hline 1/485 \\ -0/293 \\ \hline 1/285 \\ -0/093 \\ \hline 1/195 \\ -0/003 \\ \hline 1/192 \end{array}$$

آ) $4/083$

$$\begin{array}{r} 4/083 \\ -1/995 \\ \hline 3/083 \\ -0/995 \\ \hline 2/183 \\ -0/095 \\ \hline 2/083 \\ -0/005 \\ \hline 2/088 \end{array}$$

۴۴) آ) $63/871 - 27/89 \rightarrow 63 - 27 = 36$
 ب) $63/871 - 27/89 \rightarrow 64 - 28 = 36$
 ج) $87/998 - 87/052 \rightarrow 87 - 87 = 0$
 د) $87/998 - 87/052 \rightarrow 88 - 87 = 1$

(۱) $\Rightarrow$

$$\begin{array}{r} 610 \\ 6 \cancel{1} / \cancel{0} \\ -0/27 \\ \hline 6/43 \end{array}$$

(۲) $\Rightarrow$

$$\begin{array}{r} 7 \ 11 \\ \cancel{7} / \cancel{1} / \cancel{1} \\ -0/48 \\ \hline 7/711 \end{array}$$

(۳) $\Rightarrow$

$$\begin{array}{r} 1 \\ 0/48 \\ +0/27 \\ \hline 0/75 \end{array}$$

(۴) $\Rightarrow$

$$\begin{array}{r} 5 \ 1313 \\ \cancel{5} / \cancel{1} / \cancel{3} / \cancel{1} / \cancel{3} \\ -0/48 \\ \hline 5/95 \end{array}$$

(۵) $\Rightarrow$

$$\begin{array}{r} 814 \\ 8 \cancel{1} / \cancel{4} / \cancel{1} \\ -0/75 \\ \hline 8/191 \end{array}$$

(۶) $\Rightarrow$

$$\begin{array}{r} 6 \ 1611 \\ \cancel{6} / \cancel{1} / \cancel{6} / \cancel{1} / \cancel{1} \\ -5/950 \\ \hline 1/761 \end{array}$$

۴۶) آ) $(2 + 8/099) - (7/12 + 0/368) = 10/099 - 7/488 = 2/611$

$$\begin{array}{r} 2/000 \\ + 8/099 \\ \hline 10/099 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7/120 \\ + 0/368 \\ \hline 7/488 \end{array}$$

ب) $(63 - 22/58) - 0/009 = 20/42 - 0/009 = 20/411$

$$\begin{array}{r} 2 \ 910 \\ \cancel{2} / \cancel{9} / \cancel{1} / \cancel{0} \\ -22/58 \\ \hline 20/42 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 110 \\ 20 \cancel{4} / \cancel{2} / \cancel{0} \\ -0/009 \\ \hline 20/411 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7 \ 16910 \\ \cancel{7} / \cancel{1} / \cancel{6} / \cancel{9} / \cancel{1} / \cancel{0} \\ -22/992 \\ \hline 7/16688 \end{array}$$

وزن علی $1/657$ کیلوگرم بیش تر است، یعنی 1 کیلوگرم و 657 گرم یا 1657 گرم $\Rightarrow 1/657$

مجموع محصولات دو باغبان را جداگانه حساب می‌کنیم:

۴۸

$$\begin{array}{r} 43/70 \\ + 68/580 \\ \hline 146/371 \end{array}$$

باغبان (آ):

$$\begin{array}{r} 56/000 \\ + 63/925 \\ \hline 152/755 \end{array}$$

باغبان (ب):

داریم $146/371 > 152/755$ ، پس باغبان (ب) محصول بیش‌تری برداشت کرده است.

$$\begin{array}{r} 412615 \\ 15/15/15/15 \\ - 146/371 \\ \hline 006/384 \end{array}$$

باغبان (ب) $6/384$ تن بیش‌تر برداشت کرده است.

۴۹ $3/688$ (آ) $1/517$ (ب) $2/281$ (پ) $4/479$ (ت)

۵۰ (آ) تقریب با حذف اعشار و ۲۳: تقریب به نزدیک‌ترین یکی
(پ) تقریب با حذف اعشار و ۱۱: تقریب به نزدیک‌ترین یکی
(ت) تقریب با حذف اعشار و ۱۱: تقریب به نزدیک‌ترین یکی

۵۱ $2/23$ (آ) $10/25$ (ب) $16/023$ (پ)

۵۲ $23/268$ (آ) $50/473$ (ب) $77/437$ (پ)

۵۳ $1/6$ (آ) $0/9$ (ب) $30/2$ (ت) $15/1$ (پ)

۵۴ $2/6 - 1/8 = 0/8$ (آ) $15/9 - 2/2 = 13/7$ (ب)

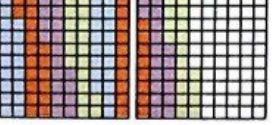
۵۵ $22/691$ (آ) $28/321$ (ب) $57/400$ (پ) $32/670$ (ت) $-12/594$ (ت) $-15/942$ (پ) $20/076$

۵۶ $0/529$ (آ) $0/798$ (ب) $7/27$ (ت) $0/123$ (پ)

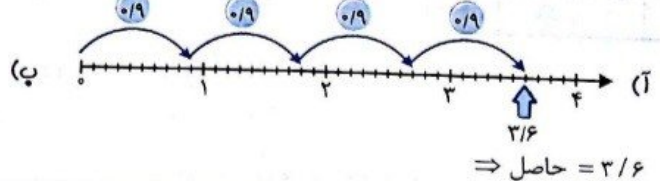
۵۷ $7/524$ (آ) $342/23$ (ب) $4/09$ (پ)

۵۸ $37/368$ کیلوگرم یا 37 کیلوگرم و 368 گرم یا 37368 گرم

۵۹ (آ) عامل‌های ضرب - حاصل ضرب $0/1/8$ ، زیرا $1/8 \times 3 = 3/8$ (پ) ممیز - راست

$8 \times 0/18 = 1/44$

۶۱ $21/2$ $\Rightarrow$ 212 (آ) $21/2$ $\Rightarrow$ 212 (آ) $21/2$ $\Rightarrow$ 212 (آ)

$14/7 \Rightarrow$ 147 (پ) $\times 162$ $\Rightarrow$ 23814 (ت) $\leftarrow$ رقم اعشار ۳ $23/814$

$21/2 \Rightarrow$ 212 (آ) $\times 35$ $\Rightarrow$ 7420 (ت) $\leftarrow$ رقم اعشار ۲ $74/20$

$1/645 \Rightarrow$ 1645 (ت) $\times 4/4$ $\Rightarrow$ 72380 (ت) $\leftarrow$ رقم اعشار ۴ $7/2380$

$13/08 \Rightarrow$ 1308 (پ) $\times 1155$ $\Rightarrow$ 1510740 (ت) $\leftarrow$ رقم اعشار ۴ $151/0740$

۶۲ (آ) $0.15 \times 6.72 = \frac{15}{100} \times \frac{672}{100} = \frac{15 \times 672}{10000} = \frac{10080}{10000} = \frac{1008}{1000} = 1.008$

۶۲ (ب) $0.4 \times 0.625 = \frac{4}{10} \times \frac{625}{1000} = \frac{4 \times 625}{10000} = \frac{2500}{10000} = \frac{25}{100} = 0.25$

۶۲ (پ) $3/25 \times 0.68 = \frac{325}{100} \times \frac{68}{100} = \frac{325 \times 68}{10000} = \frac{22100}{10000} = \frac{221}{1000} = 0.221$

۶۲ (ت) $2/25 \times 0.372 = \frac{225}{100} \times \frac{372}{1000} = \frac{225 \times 372}{100000} = \frac{83700}{100000} = \frac{837}{1000} = 0.837$

www.mamplus.com

۶۳ (آ) **روتر اول:** $5000 \times 0.03 = 150$ **روتر دوم:** $5 \times 2 = 10$ **صفر**

۶۳ (ب) **روتر اول:** $5000 \times 0.03 = 150$ **روتر دوم:** $8 \times 200 = 1600$ **صفر**

۶۳ (پ) **روتر اول:** $0.8 \times 200 = 160$ **روتر دوم:** $8 \times 2 = 16$ **صفر**

۶۳ (ت) **روتر اول:** $0.004 \times 250 = 1$ **روتر دوم:** $4 \times 250 = 1000$ **صفر**

۶۳ (ت) **روتر اول:** $0.004 \times 250 = 1$ **روتر دوم:** $4 \times 250 = 1000$ **صفر**

۶۴ (آ) **روتر اول:** $0.7 \times 400 \times 0.9 = 252$ **روتر دوم:** $62 \times 4 = 252$ **صفر**

۶۴ (ب) **روتر اول:** $0.7 \times 400 \times 0.9 = 252$ **روتر دوم:** $62 \times 4 = 252$ **صفر**

۶۴ (آ) ابتدا دو عدد پیدا می‌کنیم که حاصل ضرب آن‌ها ۸ باشد، سپس در عامل‌های ضرب، ممیزها را طوری قرار می‌دهیم که حاصل ۰/۸ شود.

۶۴ (ب) $\begin{cases} 1 \times 8 = 8 \\ 2 \times 4 = 8 \end{cases} \rightarrow \begin{cases} 0.1 \times 0.8 = 0.08 \text{ یا } 0.8 \times 0.1 = 0.08 \\ 0.2 \times 0.4 = 0.08 \text{ یا } 0.4 \times 0.2 = 0.08 \end{cases}$

۶۴ (پ) $\begin{cases} 1 \times 63 = 63 \\ 9 \times 7 = 63 \\ 21 \times 3 = 63 \end{cases} \rightarrow \begin{cases} 0.1 \times 0.63 = 0.063 \text{ یا } 0.63 \times 0.1 = 0.063 \\ 0.9 \times 0.07 = 0.063 \text{ یا } 0.07 \times 0.9 = 0.063 \\ 0.21 \times 0.3 = 0.063 \text{ یا } 0.3 \times 0.21 = 0.063 \end{cases}$

۶۵ کافی است بدانیم عدد ۳۷/۱۲ در چه عددی ضرب شده است تا این اعداد به دست آمده‌اند. داریم:

۶۵ $37/12 \times \square = 371/2$ **ممیز ۱ رقم جلو آمده است.** $\square = 10$ ، $37/12 \times \square = 0.3712$ **ممیز ۲ رقم عقب رفته است.** $\square = 0.01$

۶۵ $37/12 \times \square = 3712$ **ممیز ۳ رقم جلو آمده است.** $\square = 1000$ ، $37/12 \times \square = 3712$ **ممیز ۲ رقم جلو آمده است.** $\square = 100$

۶۵ $37/12 \times \square = 3/712$ **ممیز ۱ رقم عقب رفته است.** $\square = 0.1$

۶۶ (آ) $(2 \times 10) + (3 \times 1) + (4 \times 0.001) = 20 + 3 + 0.004 = 23.004$

۶۶ (ب) $(6 \times 1) + (\square \times 8) = 6.8$ **با توجه به جدول ارزش مکانی** $\square = 0.1$

۶۶ (پ) $(7 \times 10) + (4 \times \square) + (\square \times 0.01) + (3 \times 0.001) = 70.493$

۶۶ (پ) $\Rightarrow 70 + (4 \times \square) + (\square \times 0.01) + (0.003) = 70.493$

۶۶ (پ) **با توجه به جدول ارزش مکانی** $\square = 0.1$ ، $\square = 9$

۶۷ (آ) $(52/96 - 29/89) + (200 \times 0.02) = 5/07 + 8 = 13/07$

۶۷ (آ)
$$\begin{array}{r} 4 \ 14 \ 8 \ 16 \\ 5 \ 9 \ 1 \ 1 \\ - 2 \ 9 \ 8 \ 9 \\ \hline 5 \ 0 \ 7 \end{array}$$

۶۷ (آ)
$$\begin{array}{r} 5 \ 0 \ 7 \\ + 8 \ 0 \ 0 \\ \hline 13 \ 0 \ 7 \end{array}$$

$$\left(\frac{146}{85} \times \frac{2}{8}\right) + \left(\frac{59}{975} \times \frac{0}{4}\right) = \frac{411}{180} + \frac{23}{99} = \frac{435}{170} \text{ (ب)}$$

$$\begin{array}{r} 146/85 \\ \times 2/8 \\ \hline 411/180 \end{array} \Rightarrow \begin{array}{r} 14685 \\ \times 28 \\ \hline 411180 \end{array} \quad \begin{array}{r} 59/975 \\ \times 0/4 \\ \hline 23/99 \end{array} \Rightarrow \begin{array}{r} 59975 \\ \times 4 \\ \hline 239900 \end{array} \quad \begin{array}{r} 411/180 \\ + 23/99 \\ \hline 435/170 \end{array}$$

ا) $6/9 \times 0/78 \Rightarrow 6 \times 0 = 0$
 روش حذف ارقام اعشاری: $6/9 \times 0/78 \Rightarrow 7 \times 1 = 7$ (ا) 68

ب) $21/83 \times 17/11 \Rightarrow 21 \times 17 = 357$
 روش حذف ارقام اعشاری: $21/83 \times 17/11 \Rightarrow 22 \times 17 = 374$ (ب)

پ) $2/15 \times 24/9 \Rightarrow 2 \times 24 = 48$
 روش حذف ارقام اعشاری: $2/15 \times 24/9 \Rightarrow 2 \times 25 = 50$ (پ)

ت) $0/9 \times 700 \Rightarrow 0 \times 700 = 0$
 روش حذف ارقام اعشاری: $0/9 \times 700 \Rightarrow 1 \times 700 = 700$ (ت)

www.mamplus.com

ا) قسمت رنگ شده یک مستطیل است که عرض آن $3/4$ و طول آن برابر است با: $7 - 2/9 = 4/1$ (ا) 69
 بنا بر این: مساحت قسمت رنگی $= 4/1 \times 3/4 = 12/94 = 13/94$
 مساحت مستطیل (ب) مثلث رنگ شده یک مثلث قائم الزاویه است بنابراین طول و عرض این مستطیل همان قاعده و ارتفاع مثلث هستند.

مساحت مثلث $= \frac{(5 \times 8)}{2} \div 2 = 4 \div 2 = 2$
 (پ) ابتدا مساحت هر دو مربع را حساب می کنیم:
 مساحت مربع بزرگ تر $= 8 \times 8 = 64$
 مساحت مربع کوچک $= 5/7 \times 5/7 = 22/49$
 مساحت قسمت رنگی $= 64 - 22/49 = 31/51$

گرم چربی: $2/152 \times 10 = 21/52$
 گرم پروتئین: $28 \times 10 = 280$ (ب) 70
 گرم سدیم: $3/46 \times 10 = 34/6$
 گرم کلسترول: $0/16 \times 10 = 1/6$

قیمت سیبزمینی $8400/0 = 8400$ $\frac{224 \times 275 = 84000}{\text{ارقم اعشار}}$
 قیمت پیاز 8100 $\frac{18 \times 45 = 810}{\text{ا صفر}}$ (ب) 71

قیمت گوجه فرنگی $8427/0 = 8427$ $\frac{318 \times 265 = 84270}{\text{ارقم اعشار}}$
 تومان $8100 + 8400 + 8427 = 24927$ کل پول خرید

3/2 (ا) $1/5$ (ب) $1/04$ (پ) $0/96$ (ت) (ب) 72

183/12 (ا) $90/132$ (ب) $287/766$ (پ) $3/54$ (ت) (ب) 73

2/142 (ا) $10/689$ (ب) $39/455$ (پ) $267/939$ (ت) (ب) 74

16 (ا) 175 (ب) $0/045$ (پ) 3 (ت) (ب) 75

0/3x2 (ا) یا $1x0/6$ یا $3x0/2$ یا $0/1x6$
 9x0/05 (ب) یا $0/09x5$ یا $0/9x0/5$
 0/2x7 (پ) یا $2x0/7$ یا $1x1/4$ یا $0/1x14$

0/001 (ا) ، 0/01 (ب) $0/001$ (پ) ، 0/001 (ت) (ب) 77

86/831 (ا) $247/543$ (ب) (ب) 78

6/395 متر مربع بدون فرش خواهد ماند. (ب) 79

تست‌های پایانی فصل ۵

۱) عدد ۰.۳۴۰ با کدام گزینه برابر است؟

- ۱) $\frac{۴۰۰۳}{۱۰۰۰}$
  ۲) $\frac{۳}{۱۰۰}$
  ۳) چهل و سه صدم
  ۴) $۴۰۰۳ \times \frac{۱}{۱۰۰}$

۲) $۳/۰۸۲$ یعنی ..... تا عدد صحیح و ..... تا $۰/۰۱$ و ..... تا $۰/۰۰۱$ (از راست به چپ)

- ۱) ۸-۲-۳
  ۲) ۲-۸-۲
  ۳) ۲-۸-۳
  ۴) ۲-۲-۸

۳) نقطه‌ی (ب) چه عددی را روی محور نمایش می‌دهد؟

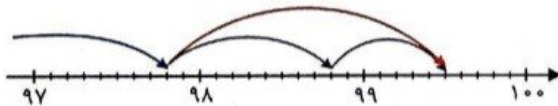

- ۱) $۱۹/۱۰۳$
  ۲) $۱۹/۳۷۰$
  ۳) $۱۹/۱۵۳$
  ۴) $۲۰/۰۷۳$

۴) در جای خالی چه عددی باید قرار بگیرد؟

- $۰/۳۴۹ - \dots - ۰/۳۵۱ - ۰/۳۵۲ - ۰/۳۵۳ - ۰/۳۵۴$
 ۱) $۰/۳۵۵$
  ۲) $۰/۴۵۰$
  ۳) $۰/۳۵۰$
  ۴) $۰/۴۴۰$

۵) محور زیر یک جمع را نشان می‌دهد، حاصل آن با کدام گزینه برابر است؟

- ۱) $۹۹/۵$
  ۲) $۹۹/۳$
  ۳) $۹۸/۷$
  ۴) $۲/۵$

۶) بزرگ‌ترین مرتبه در حاصل جمع $۰/۱۸۹ + ۰/۰۹۷$ چیست؟

- ۱) یکان
  ۲) دهم
  ۳) دهگان
  ۴) صدم

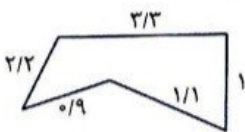
۷) در جدول ارزش مکانی زیر، جای خالی چه عددی را نشان می‌دهد؟

www.mamplus.com

هزارم	صدم	دهم	یکان	دهگان
۲	۹	۲	۰	۳
۸	۳	۹	۰	۰
۰	۳	۲	۱	۳

- ۱) ۱
 ۲) صفر
 ۳) ۲
 ۴) ۳

۸) محیط شکل مقابل کدام گزینه است؟

- ۱) $۷/۸$
  ۲) $۸/۵$
  ۳) $۱۶/۶$
  ۴) $۱۶/۵$

۹) حاصل عبارت مقابل، برابر کدام گزینه است؟

- $۱/۰۲ + ۰/۸۹ + ۰/۰۸۹ + ۰/۰۰۱$
 ۱) $۱/۹۹۹$
  ۲) ۲
  ۳) $۲/۸۹۹$
  ۴) ۴

۱۰) مقدار تقریبی حاصل عبارت مقابل (با تقریب نزدیک‌ترین یکی)، کدام است؟

- $۰/۸۹۳ + ۴/۰۹۸ + ۱۳/۰۵ - (۰/۸۹۳ + ۱۳/۹۵)$
 ۱) $۴/۰۹۸$
  ۲) ۳
  ۳) ۱۷
  ۴) $۱۷/۰۹۸$

۱۱) در حاصل $۱۳/۸۹۴ + ۲/۰۷$ به ترتیب از راست به چپ چه رقم‌هایی در بزرگ‌ترین و کوچک‌ترین مرتبه هستند؟

- ۱) ۱, ۹
  ۲) ۴, ۱
  ۳) ۱, ۴
  ۴) ۱, ۱

۱۲) در چه عددی قرار می‌گیرد؟

هزارم	صدم	دهم	یکان
۷	۲	۵	۵
۷	۹	۲	۰
۴	۲	۸	۵

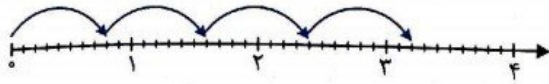
- ۱) ۳
 ۲) ۵
 ۳) ۲
 ۴) ۷

$$(64 / \triangle 7) - (\square 2 / 383) = 22 / 287$$

۱۳ در $\square$ و $\triangle$ چه ارقامی قرار می‌گیرند؟

- ۴, ۶ (۲)   ۶, ۴ (۱)
 ۴, ۲ (۴)   ۲, ۴ (۳)

۱۴ محور زیر چه ضربی را نشان می‌دهد؟

- 4×0.8 (۲) 4×0.7 (۱)
  7×0.4 (۴) 0.4×8 (۳)

۱۵ در حاصل ضرب دو عدد 3000×0.061 به ترتیب از راست به چپ در بزرگ‌ترین و کوچک‌ترین مرتبه چه رقم‌هایی قرار دارند؟

- ۰, ۸ (۴)   ۱, ۸ (۳)   ۱, ۲ (۲)   ۳, ۱ (۱)

$$(2 \times 1) + (\square \times 0.1) + (5 \times 0.01) + (\circ \times 0.001) = 2.853$$

۱۶ با توجه به تساوی زیر، مقدار $\square + \circ$ چه قدر است؟

- ۱۱ (۲)   ۱۰/۵ (۱)
 ۲/۸ (۴)   ۱/۸ (۳)

www.mamplus.com

برابر 100 (۴)   برابر 0.01 (۳)

۱۷ عدد $1/48$ چند برابر عدد $14/8$ است؟

- ۱۰ (۱) برابر   ۰/۱ (۲) برابر

$$(27/6 - 24/475) \times (13/7 - 11/66)$$

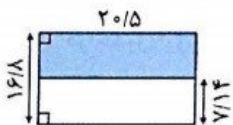
- ۶۳۷۵ (۴)   ۶۳۷/۵ (۳)

۱۸ حاصل عبارت مقابل برابر کدام گزینه است؟

- ۶/۳۷۵ (۲)   ۶۳/۷۵ (۱)

۱۹ مساحت قسمت رنگی برابر کدام گزینه است؟

- ۱۹/۸۰۳ (۱)
 ۱۹۸/۰۳ (۲)
 ۱/۹۸۰۳ (۳)
 ۱۹۸۰/۳ (۴)

$$(72/6 - 25/24) \div 4$$

- 1/184 (۴)   4/736 (۳)

۲۰ حاصل عبارت مقابل برابر کدام گزینه است؟

- 11/84 (۲)   47/36 (۱)

پاسخ‌نست‌های پایانی فصل ۵

۱- (۲) چهل و سه صدم به صورت 0.43 است اما 40.03 به صورت چهل عدد صحیح و سه صدم خوانده می‌شود. نمایش کسری 40.03

به صورت $\frac{4003}{100}$ است و داریم: $4003 \times 0.1 = 400.3$

(۳) -۲

(۱) -۳

(۳) -۴

$$0.350 = 0.35$$

(۱) -۵

$$97/8 + 1/7 = 99/5$$

(۲) -۶

$$0.189 + 0.097 = 0.286$$

هزارم	صدم	دهم	یکان	دهگان
۲	۹	۲	۰	۳
۸	۳	۹	۰	۰
۰	۳	۲	۱	۳

۷- (۱) زیرا در مرتبه‌ی دهم $۳+۹=۱۲$ و داریم:

$$۲/۲+۳/۳+۱+۱/۱+۰/۹=۸/۵$$

(۲) -۸

$$۱/۰۲+۰/۸۹+۰/۰۸۹+۰/۰۰۱=۲$$

(۲) -۹

با تقریب نزدیک‌ترین یکی $۱+۴+۱۳-(۱+۱۴)=۱۸-(۱۵)=۳$

$$۰/۸۹۳+۴/۰۹۸+۱۳/۰۵-(۰/۸۹۳+۱۳/۹۵)$$

(۲) -۱۰

رقم ۱ در بزرگ‌ترین مرتبه و رقم ۴ در کوچک‌ترین مرتبه قرار دارند.

$$\begin{array}{r} ۱۳/۸۹۴ \\ + ۲/۰۷ \\ \hline ۱۵/۹۶۴ \end{array}$$

(۲) -۱۱

هزارم	صدم	دهم	یکان
۷	۲	۵	۵
۷	۹	۲	۰
۴	۲	۸	۵

(۲) -۱۲

هزارم	صدم	دهم	یکان	دهگان
۱۰	۱۶	۵	۴	۶
۳	۸	۳	۲	۴
۷	۸	۲	۲	۲

(۱) -۱۳

www.mamplus.com

$$۴ \times ۰/۸ = ۳/۲$$

(۲) -۱۴

$$۳۰۰۰ \times ۰/۰۶۱ = \frac{۳ \times ۶۱ = ۱۸۳}{\text{صفر رقم اعشار}} ۱۸۳$$

(۱) -۱۵

$$(۲ \times ۱) + (\square \times ۰/۱) + (۵ \times ۰/۰۱) + (\bigcirc \times ۰/۰۰۱) = ۲/۸۵۲ \Rightarrow \square = ۸, \bigcirc = ۳ \Rightarrow \square + \bigcirc = ۱۱$$

(۲) -۱۶

ممیز ۱ رقم عقب رفته است. $۱۴/۸ \times \square = ۱/۴۸ \Rightarrow \square = ۰/۱$

(۲) -۱۷

$$(۲۷/۶ - ۲۴/۴۷۵) \times (۱۳/۷ - ۱۱/۶۶) = ۳/۱۲۵ \times ۲/۰۴ = ۶/۳۷۵$$

(۲) -۱۸

$\begin{array}{r} ۵۹۱۰ \\ ۲۷/۴۷۵ \\ - ۲۴/۴۷۵ \\ \hline ۳/۱۲۵ \end{array}$	$\begin{array}{r} ۶۱۰ \\ ۱۳/۶۶ \\ - ۱۱/۶۶ \\ \hline ۰۲/۰۴ \end{array}$	$\begin{array}{r} ۳۱۲۵ \\ \times ۲۰۴ \\ \hline ۱۲۵۰۰ \\ ۶۲۵۰۰۰ \\ \hline ۶۳۷۵۰۰ \end{array}$ <p>رقم ممیز $\rightarrow ۶/۳۷۵$</p>
---	--	---

$$\begin{array}{r} ۰.۱۶۷۱۰ \\ \cancel{۱} \cancel{۶} \cancel{۷} \cancel{۱} \cancel{۰} \\ - ۷/۱۴ \\ \hline ۹/۶۶ \end{array}$$

عرض قسمت رنگی $۹/۶۶$

$$\begin{array}{r} ۹/۶۶ \\ \times ۲۰/۵ \\ \hline ۱۹۸/۰۳۰ \end{array}$$

۳ رقم اعشار $\leftarrow ۱۹۸/۰۳۰$

(۲) -۱۹

$$\begin{array}{r} ۶۱۲۵۱۰ \\ \cancel{۶} \cancel{۱} \cancel{۲} \cancel{۵} \cancel{۱} \cancel{۰} \\ - ۲۵/۲۴ \\ \hline ۴۷/۳۶ \end{array} \Rightarrow (۲۷/۶ - ۲۵/۲۴) \div ۴ = ۴۷/۳۶ \div ۴ = \frac{۴۷۳۶}{۱۰۰} \div ۴ = \frac{۴۷۳۶}{۱۰۰} \times \frac{۱}{۴} = \frac{۱۱۸۴}{۱۰۰} = ۱۱/۸۴$$

(۲) -۲۰